

RADNIČNÍ ZPRAVODAJ

město Pardubice

číslo 6 | červen 2019

- 2** O čem se mluví... o novém pětadvacetimetrovém bazénu s ředitelem pardubického aquacentra Jiřím Vysoudilem

---

- 3** Domov pro seniory by měl vyrůst ve Štrossově ulici

- 3** Špičkové vybavení pro CPD získalo podporu zastupitelů

- 4** Město s krajem našly možnou cestu, jak pomoci letišti

- 7** Červeňák již patří městu

- 12-13** Zrcadlo umění v červnu znovu rozzáří město

Pardubice

O čem se mluví...

... o novém pětadvacetimetrovém bazénu s ředitelem pardubického aquacentra Jiřím Vysoudilem

Pardubické aquacentrum má nový pětadvacetimetrový bazén. Město do něj investovalo 65 milionů korun včetně DPH. Pro plavecké kluby i veřejnost se otevřel po roce od zahájení stavby a architektonicky navazuje na sousední hlavní část areálu s padesátimetrovým bazénem. Spolu s pětadvacítkou se v polovině června otevírá také Letní pláž, která byla loni kvůli výstavbě nové části areálu uzavřena.

Jaký byl důvod k výstavbě nového bazénu?

Vytíženost padesátky byla skutečně na hraně. Uspokojit poptávku plavců, škol a veřejnosti už byl opravdu oříšek. Jezdí k nám na soustředění plavecké reprezentace i zahraniční kluby a museli jsme kvůli hraniční kapacitě řadu z nich odmítat. Veřejnost a sportovní kluby také dlouhodobě poptávaly možnost plavat tam, kde děti dosáhnou na dno. To dosud bylo možné jen ve výukovém a rekreačním bazénu v zóně aqua. A v neposlední řadě před dvěma lety vznikla základním školám povinnost výuky pro žáky prvního stupně, aniž by někdo řešil, zda mají kde plavat. Naši plavecké školy tak stoupl počet žáků o 600 dětí. Nicméně jedním dechem dodávám, že zavedení povinné školní výuky plavání vnímám velice pozitivně. Výuka malých dětí by měla být samozřejmostí jak pro školy, tak hlavně také pro rodiče, kterým je umožněno pokračovat se svými ratolestmi

ve výuce v plavecké škole nebo v některém z pardubických plaveckých klubů.

Jak nový bazén vypadá a komu všemu tedy bude sloužit?

Nový bazén má šest drah a splňuje parametry Mezinárodní plavecké federace FINA. Jeho hloubka je od 120 cm do 160 cm a stejně jako sousední padesátimetrový bazén má i nová pětadvacítka závodní nášlapné startovní bloky, které jsou dnes součástí každého nového plaveckého areálu.

Bazén je vhodný především pro trénink mladších plavců, své si zde najde veřejnost – rodiny s dětmi, senioři a nastávající maminky. Pětadvacítku budou využívat i lidé se zdravotními obtížemi pro rehabilitaci.

Platí, že uživatelé nového bazénu využívají stávající zázemí?

Ano, tím tedy není ani nutné výrazněji navyšovat počet personálu. Šatny, toalety i sprchy má pětadvacítka společně se stávajícím aquacentrem. Své vlastní zázemí u nového bazénu budou mít pouze plavčíci kvůli dozoru.

Loni nebyla kvůli výstavbě pětadvacítky otevřena Letní pláž, letos ale v nabídce aquacentra bude.

Snažili jsme se o možnost provozu i vloni, ale bohužel to z hlediska bezpečnosti návštěvníků nebylo možné. Také na počátku stavby při bouracích pracích byla odpojena technologie pro úpravu vody venkovních bazénů. Letos ale v půlce června otevíráme! Dominantou Letní pláže je víceúčelový bazén, ve kterém si zaplavete v hloubce od 120 do 160 cm. Bazén je vybaven různými atrakcemi, jako je chrlíč, šplhací síť, vlnobití a vodní

masážní lůžka. Mezi nejoblíbenější atrakce Letní pláže patří skluzavka a tobogan v délce téměř 100 m. Pro nejmenší návštěvníky je tu brouzdaliště se skluzavkami a pumpou s otočným vědrem. Děti si také mohou pohrát na dětském hřišti, pískovišti a prolézačkách. K dispozici je občerstvení na terase budovy s širokou nabídkou nápojů a jídla.

Co dalšího aquacentrum nabízí?

Samozřejmě zveme do zóny aqua, kde se děti i dospělí mohou vyřádit na trojskluzavce a toboganu. Čeká je tu také vodopád, vodní chrlíče a masážní trysky ve vířivce, skokanský bazén s lezeckou stěnou, divoká řeka s vlnobitím. O kousek dál pak brouzdaliště pro nejmenší s vodními zvířátky a dětský bazén. Ve wellnessové části našeho areálu si určitě přijdou na své milovníci saunování. K dispozici mají finskou saunu, infrakabinu, sněhovou kabinu, sluneční louku a také různé druhy lázní a koupelí např. tureckou lázeň, Kneippovu lázeň, solnou a bylinnou lázeň a velkou vířivku. K relaxaci slouží odpočívárna a osvěžit se můžete na wellness baru. Pro maximální relaxaci nabízí naše wellness také možnost objednání se na thajské masáže.

Radniční zpravodaj – periodický tisk územního samosprávného celku Statutárního města Pardubice se sídlem úřadu Magistrát města, Pernštýnské nám. 1, 530 21 Pardubice, IČO 274046, a VLTAVA LABE MEDIA a.s., region východní Čechy, Kladská 17, 500 03 Hradec Králové, IČ 01440578. Evidenční číslo MK ČR E 11512.

Redakce: Nataša Hradní, Iveta Koubková, Alexandra Tušlová. Fotografie: Tomáš Kubelka, Iveta Koubková, archivy autorů článků. Adresa: Radniční zpravodaj, Magistrát města Pardubice, Pernštýnské náměstí 1, 530 21 Pardubice. Elektronická adresa: alexandra.tuslova@mmp.cz, tel. 466 859 407. Internet: www.pardubice.eu.

V Pardubicích 3. června 2019. Výtisk doručila Česká distribuční a.s. Redakce si vyhrazuje právo redigovat jednotlivé příspěvky, resp. vybírat z obdržených materiálů. Otiskovány nebudou anonymní příspěvky ani texty obsahující urážlivé, vulgární, rasistické nebo jinak hanlivé výrazy. Texty v Diskuzním fóru obsahují osobní názory a postoje jejich autorů. Uzávěrka RZ 7,8 /2019: 20. června 2019.

Domov pro seniory by měl vyrůst ve Štrossově ulici

Pardubice se postupně posouvají v plánování výstavby nového domova pro seniory, který by tak pomohl vyřešit narůstající problémy s kapacitou stávajících zařízení. Z šesti posuzovaných lokalit se na základě podrobných analýz vedení města shodlo, že nejlepší variantou pro umístění nového objektu je areál veterinární kliniky ve Štrossově ulici.

„Tým sestavený z odborníků měl za úkol při svém rozhodování zohlednit nejen vhodnou lokalitu či její dostupnost a občanskou vybavenost, jedním z parametrů byla také rychlost výstavby nového objektu a jeho ekonomická,

provozní či organizační náročnost. Z provedených analýz následně vyplynulo, že jako nejvhodnější varianta, s přihlédnutím ke zmíněným parametřům, se jeví výstavba nového domova pro seniory v areálu veterinární kliniky ve Štrossově ulici na pozemcích města, které umožňují vybudovat moderní domov i s dostatečně velkou zahradou,“ informuje náměstek primátora pro sociální politiku Jakub Rychtecký s tím, že v rozpočtu města je již pokryta položka 500 000 korun určených na náklady spojené s návrhem stavby, na němž se začne brzy pracovat.

Benefity areálu veterinární kliniky převážily nad předpokládanými výhodami pozemku u Gymnázia Dašická, které se nabízely jako možná varianta číslo dvě. Tato plocha přímo navazuje na Domov pro seniory U Kostelíčka, vlastníkem je však Pardubický kraj. „Po podrobnějším posouzení nutnosti přeložek sítí, možností kapacit včetně parkování, technické a finanční náročnosti a možných komplikací stavby spojených s přemístěním sportoviště, kde jsme ale jasně deklarovali zajištění vybudování sportoviště náhradního, jsme se rozhodli žádost o pozemek na kraji stáhnout,“ vysvětluje náměstek primátora Jakub Rychtecký.

Nový domov pro seniory by měl navýšit kapacitu stávajících pobytových zařízení U Kostelíčka a na Dubině až o 150 lůžek. V rámci návrhu stavby zde bude řešeno podzemní i nadzemní parkování a také klidové plochy se zelení, kterých je například v DpS U Kostelíčka nedostatek. „Rozhodujícími faktory pro výběr lokality je kromě blízkosti nemocnice i ekonomická výhodnost, plynoucí ze sdílení podpůrných technických provozů. Pro nový domov využijeme nově rekonstruovaný stravovací provoz v Domově pro seniory U Kostelíčka,

který již počítal se zajištěním stravy i pro další kapacity, rovněž budeme sdílet prádelenský provoz,“ dodává ředitel Sociálních služeb města Pardubic Petr Krejčí, který vedl odborný tým složený ze zástupců odborů sociálních věcí, hlavního architekta, majetku a investic, rozvoje a strategie, ekonomického a dopravy.

Sociální služby města Pardubic, které provozují jak DpS U Kostelíčka, tak DpS na Dubině, přitom za poslední dva roky zaznamenávají značný nárůst žádostí. Na konci října 2018 služby evidovaly 862 žádostí, z nichž 300 splňovalo podmínky pro přijetí s tím, že ročně se v domovech uvolní okolo 150 míst. Meziročně tak počet žádostí stoupl o 30 procent.

„Vzhledem k demografickému vývoji musíme jako zřizovatel predikovat vývoj potřeb stárnoucí populace města a připravovat se na něj. Víme, že rozvoj počtu lůžek v pobytových službách bude nezbytný i v následujících letech. Jako vhodné místo pro případný další domov pro seniory v dlouhodobějším horizontu vytipovala odborná pracovní skupina areál bývalých kasáren T.G.M.,“ dodává primátor Martin Charvát.

Špičkové vybavení pro CPD získalo podporu zastupitelů

Pokud mají v areálu Winternitzových Automatických mlýnů vzniknout centrální polytechnické dílny (CPD), tak plně vybavené. Shodli se na tom zastupitelé města, kteří na svém jednání schválili finální investiční záměr realizace CPD a Galerie města Pardubic (GAMPA) i pokrytí veškerého vybavení dílen zahrnujícího jak potřebné pomůcky, tak audiovizuální techniku.

„Nejrůznější moderní pomůcky a speciální technologie vytvoří z Centrálních polytechnických dílen špičkové vzdělávací centrum nejen v rámci města a kraje, ale i s přesahem mimo republiku. Částka přes 57 milionů korun bude zahrnovat zakoupení pomůcek do jednotlivých odborných učeben a laboratoří, audiovizuálních a prezentačních systémů či vybavení promítacího sálu. Jednotlivé výukové programy v rámci CPD tak budou poutavější, názornější

a zábavnější. Pomůcky jsou neoddělitelnou a naprosto klíčovou součástí celého projektu, aby byl úspěšný. Děkuji všem zastupitelům za toto rozhodnutí a podporu,“ uvádí náměstek primátora pro školství Jakub Rychtecký, který investiční záměr zastupitelům předkládal, s tím, že finanční prostředky ve výši 57,6 milionu korun budou na základě posledního jednání Zastupitelstva města Pardubic vyčleněny v rámci rozpočtu na rok 2021, tedy v době již probíhající realizace stavby.

Výstavba obou projektů by měla být zahájena na začátku roku 2020. Od té doby se část Winternitzových Automatických mlýnů díky rekonstrukci, nástavbě a přístavbě bývalého skladu mouky začne postupně měnit na vzdělávací a kulturní centrum plné přednášek a workshopů. Město by při galerii rádo otevřelo také nové Centrum

architektury a plánování města Pardubic, kde by byly prezentovány projekty související s rozvojem města, architekturou, urbanismem, veřejným prostorem a územním plánováním a kde by se samospráva mohla setkávat s veřejností. Úprava tohoto území vyjde na 237,3 milionu korun včetně DPH, z čehož na 182,8 milionu korun přijdou Centrální polytechnické dílny, zbylých 54,5 milionu korun tvoří náklady na výstavbu Galerie města Pardubic, která se bude nacházet v 1. a 2. nadzemním podlaží. Oba projekty by přitom měly získat podporu EU. „Budeme usilovat o získání finančních prostředků formou dotace v rámci ITI Hradecko-pardubické aglomerace, která by mohla pokrýt až 55 procent z nákladů na oba projekty. V případě Galerie města Pardubic by město mohlo získat finanční podporu ve výši 15 milionů korun, na realizaci

Centrálních polytechnických dílen, které jsou navíc klíčovou investicí pro naplnění Strategie ITI, bychom mohli získat až 115 milionů korun. Dotace z ITI by tedy spolu se státním příspěvkem mohla dosáhnout výše až 150 milionů korun,“ dodává primátor Pardubic Martin Charvát. Z pohledu dotace se bude jednat o dva samostatné projekty, které však budou realizovány současně jedním zhotovitelem.

Provoz mlýnů byl ukončen 2013, nyní by se zde měly spojit celkem čtyři projekty, které by měly být dokončeny za zhruba tři roky. Kromě městských projektů CPD a GAMPA, které by se veřejnosti měly otevřít v září roku 2022, zde Pardubický kraj chystá rekonstrukci historické budovy mlýna pro potřeby Východočeské galerie a vzniknout zde má také expozice Gočárova muzea v síle včetně úpravy veřejného prostranství.

Město s krajem našly možnou cestu, jak pomoci letišti

Pardubice spolu s Pardubickým krajem mají připravený plán, jak pomoci místnímu regionálnímu letišti. Podle zástupců obou akcionářů společnosti, tedy města a kraje, se jako řešení nabízí navýšení základního kapitálu společnosti East Bohemian Airport (EBA) provozující letiště. Tato podoba pomoci však musí najít podporu také u městského a krajského zastupitelstva.

„Město spolu s krajem je připraveno společnosti pomoci formou navýšení základního kapitálu. Část takto získaných prostředků by sloužila na investice a část na posílení likvidity společnosti. Pardubice by ze svého rozpočtu uvolnily částku 23,1 milionů korun, určenou právě na navýšení základního kapitálu společnosti, a dalších 6,2 milionů by město společnosti poskytlo jako přípla-

tek mimo základní kapitál na financování úvěru,“ podotýká náměstek primátora zodpovědný za městský rozpočet Jan Mazuch, který se spolu s primátorem města Martinem Charvátem zúčastnil jednání s hejtnem Pardubického kraje Martinem Netolickým.

Právě navýšení základního kapitálu by podle slov primátora Martina Charvát mělo letišti pomoci v současné situaci a zároveň mu umožnit investovat. „Vzhledem ke zrušení některých letů či nedávnému výpadku ruských dopravců je potřeba letiště podpořit a umožnit mu další rozvoj. Věřím, že se nám spolu s Pardubickým krajem jako druhým akcionářem podaří tyto dopady zmírnit,“ dodává primátor Martin Charvát. Pokud záměry o finanční podpoře firmy EBA projdou zastupitelstvy města, které vlastní dvě třetiny, a kraje vlastního jednu třetinu společnosti, oba akcionáři by na základě poměru obchodních podílů ve společnosti podpořili letiště navýšením základního kapitálu v celkové výši 35 milionů korun.

„Pro nás bylo v rámci jednání od počátku nezbytné, aby se město finančně

přihlásilo ke stavbě terminálu a pomohlo tak společnosti EBA v rámci směnečného úvěru, za který město ručí. My jsme jako kraj a minoritní akcionář náš podíl na terminálu uhradili z vlastních zdrojů. Po několika jednáních s městem jsme odsouhlasili, že v rámci navýšení základního kapitálu uvolníme dle vlastnických poměrů částku 11,9 milionu korun, což již schválila krajská rada,“ řekl hejtmán Martin Netolický.

Část poskytnutých finančních prostředků by společnost následně využila například k pokrytí nákladů spojených s cargo dopravou či dokončením autoparku. „Vybudování autoparku je pro letiště prioritou, práce zde už začaly, zbývá je dokončit, abychom mohli autopark uvést do provozu. Druhou významnou investicí spatřujeme v rozvoji cargo dopravy, neboť zefektivnění obsluhy a odbavování by mělo letišti pomoci získat nové osobní i nákladní dopravce, jelikož by zde bylo možné odbavit více typů letadel,“ popisuje využití investic předseda představenstva společnosti EBA Petr Juchelka.

Kaleidoskop květnových událostí

Pardubice si po desáté užily festival plný kulturních, sportovních i kulinářských zážitků — Multikulturní týden. Jeho cílem je vytvořit prostor pro setkání Pardubáků a jejich sousedů z různých koutů planety.

Pardubické závodistiště rozjelo dostihovou sezonu — 8. května se konal premiérový mítink sezony 2019, o dva týdny později pak následovala 1. kvalifikace na Velkou pardubickou.

Pardubice v květnu poprvé hromadně vyjely na bruslích. Desetikilometrová trasa ulicemi města přilákala bruslaře nejrůznějšího věku. Další vyjížďka se bude konat 23. června.

Město si připomnělo 74. výročí od konce 2. světové války. Oslava Dne vítězství se konala 8. května u pomníku Obětem 1. a 2. světové války na Zborovském náměstí v Pardubicích.

Do aquacentra se v květnu sjela plavecká špička nejen z České republiky. Kvalifikační závody v plavání s názvem Velká cena města Pardubic absolvovalo více než 600 plavců!

Město podpoří Paletu i azyl pro handicapovaná zvířata

Pardubice finančně podpoří jak provoz Ekocentra Paleta, tak Záchranou stanice a ekocentra Pasíčka. Pro tyto organizace uvolní z Programu podpory ekologické výchovy a osvěty celkem 335 tisíc korun. Dotaci pro pardubickou Paletu ještě musí schválit zastupitelstvo města. Celkem město letos podpoří ekologickou výchovu více než 750 tisíci korunami.

„Ekocentrum PALETA, z.s., založené v roce 1990, chceme podpořit částkou 300 tisíc korun. Patří k nejstarším a největším střediskům ekologické výchovy v České republice. V oblasti en-

vironmentálních výukových programů pro školy je také jedním z největších středisek v ČR, ročně se jich zúčastní na 20 000 dětí, z velké části právě z pardubických škol,“ řekla náměstkyně primátora Helena Dvořáčková.

Výukové programy, z nichž zhruba polovina je připravována pro pardubické školy, zajišťuje deset stálých zaměstnanců ekocentra. Dotaci města Paleta využije zejména na pokrytí mzdových nákladů. Letošní novinkou v programu ekocentra je například čtyřdílňový cyklus pro děti mateřských a základních škol, zaměřující se

na udržitelné a odpovědné chování v domácnostech, ve škole, při zájmových činnostech a vlastně kdekoli. O programy Palety je zájem mezi školami, ale také mezi rodiči. Například kapacita příměstského tábora, který Ekocentrum Paleta pořádá o prázdninách, je již zcela vyprodána.

Město Pardubice podpoří také provoz Záchranou stanice a ekocentra Pasíčka, které zřizuje a provozuje Český svaz ochránců přírody. Součástí areálu je expozice handicapovaných zvířat a ekocentrum, v němž probíhají výukové programy pro děti a mládež

od mateřských škol až po školy střední. Pro město Pardubice záchranou stanice zajišťuje odchyt handicapovaných zvířat, kterým poskytuje ve svém zařízení následnou péči. V minulosti tak například do Pasíček putovali podchlazení netopýři, poraněné labutě, ale také sele, které majitelé „odložili“ do kontejneru, apod. Provoz záchranou stanice a ekocentra je financován převážně ze sponzorských darů, příspěvků drobných dárců, podpory z MŽP, úřadů práce a dalších subjektů, Pardubice jej letos, stejně jako v loňském roce, podpoří částkou 35 000 korun.

Sladké překvapení pro cyklisty

Jablko a pardubický perník přichystala na jedno z květnových rán pardubická radnice pro všechny, kdo

se vydali do práce či do školy na kole. Na osmi nejfrekventovanějších cyklotrasách (nejen) v centru města rozdá-

vali dobrovolníci z řad zaměstnanců magistrátu cyklistům malou svačinku. Do akce se zapojili i někteří městští zastupitelé, včetně primátora Martina Charvát.

Cílem akce je i letos odměnit obyvatele Pardubic za to, že jezdí na kole a chovají se zodpovědně k dopravě i životnímu prostředí. „Kromě toho, že si cyklisté pravidelnou jízdou na kole upevňují zdraví, je třeba jim hlavně poděkovat, že pomáhají zlepšovat náročnou dopravní situaci ve městě, nemluví o dopadu na kvalitu ovzduší. Není v našich silách poděkovat všem osobně, ale vzhledem k množství aut – hlavně v centru – bych rád vyjádřil díky každému, kdo místo do auta sedá na kolo,“ poděkoval cyklistům primátor Martin Charvát.

„V teplém období je bezmála 20 % všech cest Pardubáků realizováno na kole a celoročně jezdí na kole přibližně 60 % cyklistů. Cyklistická doprava je pro fungování dopravy v Pardubicích zásadní. Kdyby cyklisté ze dne na den přesedli do aut, byla by to katastrofa,“ říká Vojtěch Jirsa, zastupitel a bývalý cyklokoordinátor města, který s nápadem přišel poprvé v roce 2014. Inspirací mu byla Dánská kampaň Morgenmad til cykliste, v překladu Snídaně pro cyklisty.

Snídaní organizují úředníci města, které i tentokrát bylo možné vidět v čepicích a tričkách v pardubických barvách. Dobrovolně se do akce zapojilo takřka dvacet pracovníků radnice. Úterní snídaně navazuje na oblíbenou akci „Do práce na kole“, která se koná právě v měsíci květnu.

Co se děje v GAMPĚ s přicházejícím létem?

Už jste se byli v GAMPĚ soustředit? Pokud ne, nemeškejte příliš dlouho. Zážitková výstava, v rámci které pětice autorů přetvořila výstavní prostor v místo pro nerušené soustředění, trvá jen do konce června. I v tomto měsíci ji pak doprovází celá řádka tematických programů, které vám připomínají, jak důležité je se v této uspěchané době pozastavit, zklidnit a koncentrovat. Vedle galerijních rozcvíček (každé úterý od 7:00) a bezcílných procházek (každou středu od 18:00) je to například oceňované taneční představení Soma realizované u příležitosti festivalu Tanec Praha v Pardubicích (ve středu 5. 6. od 19:00)

nebo filmový portrét Donny Haraway, jedné z neoriginálnějších myslitelek naší doby, který doplní diskuse s Annou Hogenovou, přední českou fenomenoložkou a filosofkou (úterý 18. 6. od 19:00, Divadlo 29). Chybět nebudou ani tradiční a oblíbená Rodinná středa (19. 6., 10:00–12:00), Seniorský pátek (21. 6., 10:00–12:00) a Tvůrčí neděle (23. 6., 15:00–17:00).

A co pak? Během prázdninových měsíců zaplníme novými podněty a zážitky nejen galerijní prostor, ale i ten veřejný. Na léto připravujeme přehlídku umění ve veřejném prostoru s názvem Naplnění; ve výstavním sále galerie se

pak budeme věnovat ohledávání tématu Prázdná – kdy je ho ve veřejném prostoru třeba, kdy nikoli a co prázdnou vůbec znamená. Náš letní projekt bude výzvou vyjít z galerie do ulic a společně s námi a umělci objevit známé i neznámé kouty Pardubic. Do veřejného prostoru města umístíme umělecké objekty, které vznikají přímo pro konkrétní místa. Jejich prostřednictvím se pokoušíme odhalit skrytý potenciál oněch míst.

Do projektu jsou zapojeni umělci zvukných jmen: např. na prestižní cenu J. Chalupského několikrát nominovaný Richard Loskot, který ve svých projektech rád a často pracuje se světlem a viditel-

ností, v Rábech usazený tvůrce objektů Martin Dašek, sochařka Eliška Perglerová, která je mimo jiné rovněž spoluautorkou výstavy Ředění soust, intermedialní tvůrce Artur Magrot, aktuálně žijící a pracující mezi Berlínem a Prahou, a v neposlední řadě mladá architektka Rozárka Jiráková, zaměřující se na téma recyklace architektury a její udržitelnosti.

Nebyli bychom to my, kdyby přehlídku nedoplňil nespočet workshopů, přednášek, letních filmových projekcí, procházek, dílen pro děti i dospělé. Více již v příštím Radničním zpravodaji! Těšíme se na naplněné léto.

Šárka Zahálková, manažerka galerie

Červeňák již patří městu

Pozemky v areálu bývalého vojenského cvičiště v Pardubicích, takzvaného Červeňáku již patří městu, které je získalo formou bezúplatného převodu od ministerstva obrany. Stalo se tak v dubnu zápisem v katastru nemovitostí a poslední krok, tedy společný podpis protokolu o fyzickém předání, ukončil řadu jednání o této lokalitě a společné úsilí o její převod. Území o velikosti zhruba 19 hektarů nyní projde základní úpravou zahrnující například zabezpečení stávajících objektů.

„Nyní, když je tato lokalita ve vlastnictví města, můžeme přistoupit ke zpracování studie, jejímž obsahem bude právě možné využití tohoto areálu a jaké úpravy zde bude nutné provést, ať už se jedná o sanaci, rekonstrukci či demolici stávajících, již zchátralých objektů. Následně budou provedeny inženýrské sítě, vyhotoveny příslušné geometrické plány a vypořádány majetkoprávní vztahy,

například zřízení věcných břemen s držiteli licencí či zřízení služebností,“ podotýká náměstkyně primátora Helena Dvořáčková. Podle jejích slov by přitom tvorba studie nebyla pouze záležitostí odboru hlavního architekta pardubického magistrátu, na jejím vzniku by totiž měla participovat i řada místních spolků, které se zaměřují na ochranu přírody a které již dříve projevíly zájem podílet se na péči o toto území.

Cílem radnice nyní je, aby Červeňák v budoucnu sloužil zejména obyvatelům města. „Těší mě, že se Pardubicím podařilo získat toto pro město významné území, o které dlouhodobě usilovaly. Jedná se o rozsáhlou plochu o velikosti přes 19 hektarů, kterou bychom chtěli využít k veřejnému zájmu a zpřístupnit ji veřejnosti, která by mohla areál využívat k různým sportovním či rekreačním aktivitám. Nyní je potřeba tuto lokalitu zajistit, zabezpečit stávající objekty,

kté se v tomto území nacházejí,“ dodává primátor Pardubic Martin Charvát.

„Ministerstvo obrany vítá, že se podařilo celý proces převodu dotáhnout úspěšně do konce. Věříme, že lokalita bude zkultivována a bude sloužit nejen obyvatelům Pardubic,“ řekl ředitel odboru nakládání s nepotřebným majetkem ministerstva obrany Luboš Hajduk.

Podmínkou tohoto bezúplatného převodu je závazek, že město bude areál, jehož účetní hodnota přesahuje 21 milionů korun, využívat po dobu následujících 20 let od nabytí právní moci k veřejným, nikoli komerčním účelům, například pronájmu či prodeji. V opačném případě by městu hrozily sankce. Smlouva počítá i s výstavbou jihovýchodního obchvatu a zavazuje město Pardubice k tomu, že v rámci přípravy výstavby převede pozemky nezbytné pro tuto stavbu bezúplatně na stát jako investora stavby.

V Pardubicích přibýly kontejnery na jedlé oleje

Pardubice rozšiřují separaci odpadů o další komoditu. Po roce přibýly v ulicích města oranžové kontejnery určené výhradně na sběr jedlých olejů a tuků. Pardubice tak v předstihu plní novou povinnost danou vyhláškou ministerstva životního prostředí, zajistit od roku 2020 oddělený sběr použitých olejů a tuků z domácností.

„Ještě před vydáním novely zákona jsme loni v březnu zahájili pilotní projekt sběru olejů na území sídliště Dubina. Projekt se osvědčil, prostřednictvím pěti kontejnerů se v průběhu roku sebralo 405 kg olejů. Proto svozová firma Služby města Pardubic – Odpady a.s. v průběhu dubna rozmístila dalších 20

nádob v různých částech města,“ řekla náměstkyně primátora Helena Dvořáčková, do jejíž gesce spadá i péče o životní prostředí.

Dosud mohli obyvatelé Pardubic jedlé oleje a tuky, například po smažení, odevzdávat v uzavřených plastových nádobách (ideálně PET lahvích) pouze ve sběrných dvorech. Tato možnost platí i nadále, mimo to je ale celkem 25 kontejnerů, do nichž se jedlé tuky ukládají také v uzavřených nádobách, rozmístěno jak v sídlištní, tak starší zástavbě. „Speciální kontejnery jsou umístěny většinou na místech společně s dalšími kontejnery na tříděný odpad (jako je papír, plasty, sklo), barevně se ovšem liší, mají

oranžovou barvu. Rozhodně do nich ale nepatří minerální oleje,“ řekl vedoucí odboru životního prostředí pardubického magistrátu Miroslav Miča.

Téměř v každé domácnosti se čas od času vyskytne menší či větší množství použitých rostlinných olejů či tuků. Nejhorším možným řešením je vylévat je do kanalizace. Odpadní oleje a tuky totiž ulpívají na stěnách kanalizačních trubek a ucpávají je. Jejich přítomnost v odpadních vodách má také negativní dopad na životní prostředí. Použité oleje jsou přitom cennou surovinou, která může být využita například v energetice, hodí se i pro výrobu biopaliv nebo maziv a podobně.

MAPování vzdělávání nabírá na obrátkách

Realizační tým pardubického Místního akčního plánu ORP Pardubice II (MAP) je již kompletní a pracuje naplno. Projekt na podporu spolupráce všech akterů ve vzdělávání město Pardubice realizuje z evropských dotací a potrvá do konce roku 2022. V projektu bylo ustanoveno celkem pět pracovních skupin, které pomáhají mapovat sítě služeb z oblasti vzdělávání, jejich kvalitu a potřeby. „Spo-

lupráce v rámci MAPu je nastavena přímo se školami. Každou školu zastupuje její analytik, a máme tak přímé spojení z prostředí každé školy,“ řekl náměstek primátora Jakub Rychtecký.

V březnu provedl tým aktualizaci Strategického rámce MAP, zahrnující kontrolu a doplnění stavu portfolia investičních zájmů v území. Mezitím pracovní skupiny plánovaly mimo jiné vzdělávací akce pro

děti, rodiče, pedagogy a veřejnost. V blízké době je v plánu vzdělávacích aktivit např. kroužek mladý redaktor, mladý chemik a kroužek robotiky. Pro pedagogy se připravuje workshop zaměřený na podporu kvalitního a inkluzivního vzdělávání, specifika práce s romskými dětmi a tematický seminář Čtvercové úlohy. Více na FB profilu MAP-ORP-Pardubice.

Monika Ježková, oddělení školství

Volná pracovní místa

Statutární město Pardubice, magistrát města v současné době obsazuje tato volná pracovní místa:

- referent oddělení kultury a cestovního ruchu

- referent registru vozidel

- sociální pracovník

- referent oddělení stavebního úřadu

U všech pozic nabízíme stabilní zaměstnání úřadu územní samosprávy, reprezentativní kancelářské prostory v centru města, motivační finanční ohodnocení (plat + osobní ohodnocení), mimořádné odměny, pružnou pracovní dobu, 5 týdnů dovolené, 3 dny placeného zdravotního volna, podporu profesního i osobního rozvoje, systém dalšího vzdělávání (vč. jazykových kurzů), příspěvek na penzijní pojištění, stravenky.

Podrobnosti k pozicím včetně kontaktních údajů naleznete na www.pardubice.eu/urad/radnice/volna-mista/ nebo na tel. č. 466 859 497.

Parkování u lihovaru

Parkoviště v areálu bývalého lihovaru u hlavního vlakového nádraží už veřejnosti kvůli ukončené nájemní smlouvě neslouží. Pokud zde řidiči své vozy zanechají, budou jim otaženy na parkoviště v areálu Služeb města Pardubic. Jako náhradu může veřejnost využít nedávno zprovozněné záchytné parkoviště v Masarykových kasárnách na Dukle, kde celodenní stání vyjde na pouhých pět korun a díky kterému by se tak mohla změnit k lepšímu i dopravní situace ve městě. Pokud se navíc toto parkoviště osvědčí, město bude zvažovat další úpravy, jako například posílení spojů městské hromadné dopravy. Pardubice mají areál bývalého lihovaru v pronájmu již od roku 2014, současný majitel zde však plánuje výstavbu multifunkčního centra a bytových domů.

Známý youtuber Kovy na obálce jarního časopisu města

To jsou This is

PARDUBICE

Časopis To jsou Pardubice začíná jarním vydáním již šestý rok své existence. A rovnou smělým tématem,

kteří je pro mnohé opředené řadou otazníků. Seznámíme vás s předním českým youtuberem Kovym a přiblížíme jeho tvorbu, jíž už několik let úspěšně oslovuje mladou generaci.

Další stránky patří jedné z nejkrásnějších budov v Pardubicích, městskému divadlu, které letos oslaví 110 let od svého vzniku. Tušili jste, že Pardubice jsou líní mnoha talentovaných fotografů? Sbírají jednu cenu za druhou a nevěděli jsme ani, jak je všechny představit. Vybrali jsme proto ty, jichž si v posledních letech všimla porota soutěže Czech Press Photo. Na dalších stránkách vás pozveme na řadu cyklovýletů do našem

kraji a také Vám ukážeme, že město Pardubice je velmi atraktivní pro filmové kamery. Filmové štáby si totiž město koní a perníku často vybírají jako nejvhodnější lokaci, například kvůli centru města s blízkými rekonstruovanými parky.

Časopis je vydáván v česko-anglické verzi a je k dostání zdarma v Turistickém informačním centru pod Zelenou bránou, v divadle, ve filharmonii, na zámku či letišti a je určen všem, kteří jsou na město pyšní, ať už pro jejich potěšení, nebo jako pozdrav z města pro rodinné příslušníky a přátele jako pozvánka do Pardubic.

Hezké počtení!

Boj s kůrovcem

Invasze lýkožrouta smrkového se nevyhnula ani pardubickým městským lesům. Lesní správci zaznamenali zvýšený výskyt kůrovce již v loňském roce, kdy je tento hmyz přinutil odstoupit od plánované těžby dřeva a věnovat se plně likvidaci napadených stromů. I letos podnikají všechny kroky, aby zastavili šíření tohoto škůdce. Pro asanaci je kromě odvozu napadeného dřeva také využit postřik Vaztak. Zvýšený výskyt kůrovce město eviduje v lokalitách Studánecký les a Spojišský les. Prozatím byl stupeň odchytu vyhodnocen jako střední stupeň napadení.

109. sezonu Východočeského divadla uzavře Goethovo Spříznění volbou

Východočeské divadlo uvede o víkendu 8. a 9. června premiéry strhujícího milostného příběhu Spříznění volbou z pera Johanna Wolfganga Goetha. Novou dramaturgii mnohovýznamového románu, stěžejního díla světové literatury na pomezí klasicismu a romantismu, spolu s dramaturgyní divadla Janou Pithartovou připravil režisér Zdeněk Dušek, jenž v Pardubicích naposledy inscenoval hru Alana Ayckbourny Z postele do postele, která získala titul Komédie roku 2018 a Komédie diváků na letošním ročníku GRAND Festivalu smíchu.

Nic není pro žádný vztah tak osudné jako příchod někoho třetího, říká na počátku románu Spříznění volbou jedna z jeho hlavních postav. Ale Eduard a Charlotta dopustí příchod hned dvou „třetích“. „Zprvu žili na zámku jen jeden pro druhého, obklopeni divokou krajinou se strmými skalisky a hlubokými jezery. Pak Eduard pozve na zámek přítele setníka a začne podle jeho rad upravovat krajinu, Charlotta k sobě vezme mladičkou neteř a ta se jí i oběma pánům stane milou společnicí i pomocnicí. A kostky jsou vrženy.

Lásku nelze ukotvit racionálními záměry, stejně jako přírodu nelze spoutat krajinnou architekturou. Milostná rizika mohou být smrtící, jakkoli jsou životodárná,“ přibližuje výchozí zápletku Jana Pithartová.

Svůj slavný román napsal Goethe na počátku 19. století, aktuální je však stále. „Dnešní doba se v něčem podobá době, kdy román vznikl. Také se nacházíme v období, které je od změn po roce 1989 vzdáleno dostatečně na to, aby nadšení a ideály uvolnily místo skepsi. Když se tak člověk rozhlí-

ží kolem sebe a hledá čemu věřit, celkem přirozené se od dění společenského obrací k oblasti vztahové, potažmo do oblasti vlastní intimity, a klade si otázku, jestli v konfrontaci s vnějším světem může věřit alespoň sám sobě,“ tvrdí Zdeněk Dušek, jenž do hlavních rolí milostného čtyřúhelníku obsadil Petru Janečkovou, hostující Annu Pláškovou, Josefa Pejchala a Josefa Lásku.

Před sobotní premiérou se ve foyer uskuteční vernisáž výstavy děl fotografa Ludka Vojtěchovského.

Radek Smetana, PR manažer VČD

Prázdniny ve sportovním parku i letos!

Park Na Špici se druhý srpnový týden tradičně promění na Sportovní park Pardubice! Hojně navštěvovaná akce se bude konat od 10. do 18. srpna a nabídne možnost vyzkoušet si sporty všeho druhu pod vedením trenérů ze sportovních klubů z Pardubic a okolí. Sportovní park patří do rodiny Pardubických tahounů a posílil tak řady oblíbených, unikátních akcí s nadregionálním přesahem, které patří mezi „rodinné stříbro“ Pardubic.

Sportovat budeme znovu v prostoru celého parku i na řekách. „Jsme rádi, že se sportovní park koná v parku Na Špici, který leží na jednom z nejhezčích míst ve městě, na soutoku řek Labe a Chrudimky. Program jsme připravovali

vali ve spolupráci se sportovními kluby, které k nám do parku i letos vyšlou své zástupce, aby ukázali především dětem krásu jednotlivých sportů a ideálně je nadchli k pravidelnému pohybu. To je základní myšlenka naší akce, která se nemění,“ uvedl manažer Sportovního parku Pardubice Pavel Stara.

Díky hrací kartě mohou malí i velcí sbírat záznamy o zdolání jednotlivých disciplín – za 12 sportovních disciplín obdrží diplom se svým jménem a za zvládnutí 16 disciplín medaili. Karta není časově omezená a je tedy možné přijít sportovat kdykoliv od 10. až do 18. srpna.

„Každý rok chystáme pro návštěvníky novinku v programu a letos jsme do něj

zařadili přednáškový stan. Chceme, aby rodiče dětí měli možnost poslechnout si rady sportovních či výživových odborníků, jak správně vést dítě k pohybu nebo zdravé stravě. V rámci letošní připomínky třiceti let svobodného, demokratického státu jsme navázali spolupráci také s organizací Post Bellum, která dokumentuje příběhy, na něž by další generace rozhodně neměla zapomenout. I na jejich přednášky se tedy můžete těšit,“ láká na novinku sportovního parku jeho manažer Pavel Stara.

Týdenní akce bude také obohacena o řadu kulturních zážitků. První víkend nabídne kromě sportu také Festival vůní, chutí a řemesel, druhý víkend pak zážitky plné Ameriky s názvem

Friends Fest. Návštěvníci se v době konání sportovního parku mohou těšit na projížďku ulicemi města s názvem Pardubice na bruslích a na dva masové běhy – Gladiator City Run a Barvám neutečeš. V nabídce je kvalifikační dostih na Velkou pardubickou na závodišti, autogramiády a exhibice.

„Věříme, že i letos přiláká Sportovní park Pardubice do našeho krásného města návštěvníky ze všech koutů regionu, především pak rodiny s dětmi. Naším hlavním cílem je společně strávit krásné srpnové dny sportovně,“ dodal druhý z manažerů projektu Petr Mazánek.

PARDUBIČÍ TAHOUNI
Magnét na akce

Opravovaná radnice postupně vydává svá tajemství

Rekonstrukce pardubické radnice, která začala před více než rokem, finišuje. Přesto, že se práce chýlí ke konci, více než sto let stará budova má stále svá tajemství. Nyní dělníci v průjezdu, části chodeb a některých kancelářích severního traktu objevili pod nátěrem novodobých maleb původní výmalbu, podobnou té, která zdobí chodby jižního křídla radnice.

„Původní malby se ukázaly při odstraňování novodobých výmalb. Nyní probíhá jejich čištění. Nález bude zdo-

kumentován a podroben zkoumání konzilií odpovědných zástupců památkové péče. Nalezený stav původních výmalb v severním křídle bude popsán a zdokumentován restaurátorskou zprávou,” řekl Martin Hebr z odboru investic pardubického magistrátu. Celá rekonstrukce budovy radnice totiž podle něj probíhá v režimu stavebních úprav kulturní památky, kterou budova, postavená na sklonku 19. století, je.

Rekonstrukce radnice začala v lednu loňského roku. Zásah stavbařů byl

neodkladný, neboť stropy budovy, postavené v roce 1895, byly napadeny dřevomorkou, kterou nezastavilo ani ošetření dřevěných konstrukcí při částečné rekonstrukci v letech 1993 a 1994. Rekonstrukci budovy provádí sdružení firem Chládek a Tintěra a Marhold, část restaurátorských prací společnost Jenšovský. Náklady na stavební a restaurátorské práce se přibližují 100 milionům korun. Hotovo by mělo být zhruba v polovině letošního roku. „Nález dalších maleb rekonstrukci jistě

oproti původní ceně prodraží, nicméně jde o památkově chráněný objekt, který může skrývat, a jak se během rekonstrukce ukázalo, také skrývá různá překvapení. V tuto chvíli počítáme s tím, že malby stropu v průjezdu z Wernerova nábreží budou rekonstruovány. Většina dalších ploch bude pečlivě zadokumentována a následně překryta vápennými malbami. To umožní v budoucnosti případnou rekonstrukci maleb,” řekla náměstkyně primátora Helena Dvořáčková.

Rekonstrukci radnice korunuje oprava okrasných atik

Rozsáhlou rekonstrukci radnice korunují opravy nadstřešní části, zejména okrasných atik a dalších nadstřešních částí historické budovy. Práce začaly v květnu a potrvají do října. Opravy provede společnost Stavon CZ. Ta je „podepsaná“ například i pod loňskou rekonstrukcí fasády paláce Hybských, který je, stejně jako radnice, nemovitou kulturní památkou.

Do roku 2020 tak pardubická radnice vstoupí v plném lesku. Do té doby ji

čeká nejen rekonstrukce nadstřeší, ale také vzduchotechniky Společenského sálu. „Všichni víme, že Společenský sál novou vzduchotechniku potřebuje. Jsou to reprezentativní prostory města, kde se koná řada společenských akcí. V lidmi naplněném sále je ale během krátké doby nedýchatelné, což snižuje kvalitu tohoto krásného prostoru,” konstatovala náměstkyně pardubického primátora Helena Dvořáčková.

Rekonstrukce klimatizace přijde zhruba na šest milionů korun a hotová by měla být do konce prázdnin. Společenský sál bude po dobu těchto prací mimo provoz, jednání městského zastupitelstva, počínaje květnovým, se budou konat v ABC klubu na Olšinkách.

V květnu začnou také opravy nadstřešní části radnice, na nichž se, stejně jako na zbývajících částech historické budovy z konce 19. století, podepsal čas. Již v roce 2009 upozornil na tuto část

radnice tepaný strážce města Vojtěch, umístěný v jejím štítu. Kvůli korozi a hrozícímu pádu musel být ze střechy snesen a zrekonstruován. O sedm let později muselo město zabezpečit proti pádu ozdoby na okrasných atikách. Odborníci zkonstatovali, že omítky nadstřešních částí radnice „dožily“. Radnice na Pernštýnském náměstí se proto zhruba na půl roku zahálí do lešení a její nadstřešní část se dočká důkladné obnovy, která přijde zhruba na 6,5 milionu korun.

Sdílená kola pro zaměstnance magistrátu v Pardubicích

Nový systém sdílených kol zavedl pro svoje zaměstnance pardubický magistrát. Inspiraci čerpali pardubičtí úředníci v partnerském městě Doetinchem v Nizozemsku. „Rovinatý terén v Pardubicích je podobně jako v Nizozemsku pro dopravu na kolech takřka ideální, navíc máme ve městě i jeho okolí velmi dobrou síť cyklostezek,” uvedl pardubický primátor Martin Charvát.

Pardubický magistrát, který zaměstnává zhruba 400 pracovníků, sídlí ve více

budovách. „Stojany se služebními koly máme v současnosti zatím jen u dvou budov. Až si na nový systém sdílených kol zaměstnanci postupně zvyknou, plánujeme počet kol rozšířit i na některé další budovy úřadu,” doplnil tajemník magistrátu Michal Zitko.

Vedení magistrátu si od využívání služebních kol slibuje mimo jiné i snížení počtu výjezdů služebními automobily. „Kola mohou naši zaměstnanci využívat jednak k cestám na různá jednání mimo úřad,

mohou je samozřejmě používat také k cestám mezi jednotlivými budovami magistrátu,” vysvětlil primátor Charvát.

Dosud mohli služební kola využívat jen někteří pracovníci magistrátu, a to podle konkrétních agend. „Kola měli k dispozici například kolegové na odboru majetku a investic nebo referenti na stavebním úřadu. Novým systémem sdílení služebních kol jsme chtěli možnosti otevřít prakticky všem pracovníkům magistrátu,” dodal tajemník Zitko.

Kola si mohou zaměstnanci pardubického magistrátu rezervovat k pracovním jízdám prostřednictvím elektronické aplikace, kterou si pro tyto potřeby magistrát vytvořil vlastními silami. Klíče od služebních kol jsou vybaveny čipy, které si pardubičtí úředníci vyzvedávají z trezorů po zadání vlastního PIN kódu. Pro plošné používání služebních kol musel magistrát upravit některé vnitřní předpisy, v nichž například svým zaměstnancům doporučuje, aby při jízdách používali helmu.

Přijďte objevovat záhady každodenního světa s univerzitou

Univerzita Pardubice zve na VĚDECKO-TECHNICKÝ JARMARK, který pořádá spolu s partnery v rámci městských slavností. Zájemci bez rozdílu věku se mohou ve čtvrtek 13. června od 9 do 17 hodin ponořit se do tajů vědeckých principů i každodenních věcí, které nás obklopují.

Na Pernštýnském náměstí opět vyrostane stanové městečko s lákavými ukázkami z vědy a techniky. Týmy akademiků a vy-

sokoškálů budou seznamovat návštěvníky s výsledky vědeckého bádání, s chemickými, fyzikálními principy, s ukázkami z oblasti historie, ekonomiky. Na všechny čeká speciální celodenní populárně-naučný program plný zajímavostí, poučení a zábavy. Budou připraveny chemické experimenty, dopravní stavebnice, virtuální realita. Zájemci si vyzkouší finanční gramotnost, práci archeologa, vyrazí si historickou min-

ci, seznámí se s restaurátorskými technikami a dozví se o stavbě lidské kostry. K univerzitě se připojují i čtyři pardubické střední školy se svými ukázkami elektrotechniky, chemie, fyziky a potravinářství. Na náměstí budou mít lidé možnost pohlédnout do dalekohledu z hvězdárny barona Artura Krause a zapojit se do interaktivní soutěže. S ukázkami ze světa techniky se k univerzitě tradičně připojují

spolupracující firmy. Program oblíbeného vědeckého dne nabídne i netradiční exkurze do cvičného mlýna SPŠ potravinářské, do Východočeského divadla a návštěvy expozic Východočeského muzea na zámku. Akci zahájí fanfáry v podání studentů Konzervatoře Pardubice. Jarmark pořádá univerzita v rámci městských slavností Zrcadlo umění (str. 12 a 13).

Tomáš Pospíchal, UPce

DOPRAVNÍ CHOVÁNÍ PARDUBÁKŮ 2018

Chtěli bychom vám touto cestou ještě jednou poděkovat za vyplnění dotazníků a obecně také za to, že využíváte v hojné míře MHD, chodíte pěšky a jezdíte na kole. Jsou to z pohledu dopravy pro naše město ty nejpříhodnější způsoby dopravy.

Martin Ptáček
koordinátor projektu, odbor hlavního architekta

DOPRAVNÍ CHOVÁNÍ
PARDUBÁKŮ SE BLÍŽÍ CÍLŮM
VYSPĚLÝCH MĚST

54 % VŠECH CEST
JE KRATŠÍCH NEŽ 3 KM

U CYKLISTŮ
VÝRAZNĚ PŘEVAŽUJE
DOPRAVNÍ VÝZNAM
NAD REKREAČNÍM

TĚMĚŘ POLOVINU AUTOMOBILOVÉ
DOPRAVY PO MĚSTĚ VYTVÁŘÍ
SAMÍ PARDUBÁCI

POUZE 13 % DOMÁCNOSTÍ
MÁ Dvě A VÍCE AUT

WONKŮV MOST
JE CYKLISTICKY
NEJRUŠNĚJŠÍ MÍSTO

1,24 OSOB
JE PRŮMĚRNĚ
OBSAŽENÍ AUTOMOBILU

60 % CYKLISTŮ
JEZDÍ I V ZIMĚ

5% NÁRŮST AUTOMOBILOVÉ
DOPRAVY ZA 16 LET

NEJČASTĚJŠÍ
ZPŮSOB DOPRAVY
ZA RŮZNÝMI CÍLI

ZAMĚSTNÁNÍ

48 %

NÁKUPY

45 %

ŠKOLA

47 %

VOLNÝ ČAS

42 %

Pardubice

VÍCE INFORMACÍ NA:

WWW.PARDUBICE.EU/PRUZKUM

Léto s krajskou knihovnou

S blížícím se létem přišel čas přihlášek na vzdělávací aktivity pro různé věkové skupiny, které odstartují během prázdnin nebo od nového školního roku. Dětské oddělení připravuje už 3. ročník sportovně-anglického příměstského tábora. Pokud vaše děti baví angličtina, čtení a pohyb, pak neváhejte a přihlaste je na tento speciální tábor. Bohatý program, který povede energický irský lektor, opět slibuje hry, písničky i zábavná výuková videa střídavě se sportovním

vyžitím (včetně sportů typických pro anglicky mluvící země jako rugby, curling či irský fotbal). Tábor je určen dětem ve věku od 8 do 12 let a proběhne v týdnu 26. – 30. srpna. Přihlášky je možné podat do 30. června na dětském oddělení knihovny.

V červnu se můžete hlásit na další pololetí oblíbeného cyklu přednášek Akademie volného času, který bude zaměřen především na psychologii a zdravý životní styl. Prodej permanentek bude

probíhat ve vestibulu krajské knihovny ve středu 12. a 19. června vždy od 15:00 do 18:00 a v úterý 25. června od 9:00 do 12:00. Samotné přednášky se pak budou konat od října vždy ve středu v čase 16.00 – 18.00. Více informací včetně témat jednotlivých přednášek najdete na webových stránkách knihovny.

Rodičům nejmenších dětí je určen projekt Bookstart – S knížkou do života. Pardubická knihovna se zapojuje do tohoto mezinárodního projektu na pod-

poru čtenářství, který má již 25letou tradici a je realizován ve 20 zemích napříč kontinenty. Rodičům dětí od půl roku do tří let nabízíme ucelený program postupného vzdělávání a informací pro všestranný vývoj nejmenších čtenářů, který zahrnuje besedy s odborníky, tipy na kvalitní literaturu pro děti, inspiraci a praktickou pomoc s rozvojem čtenářství. Přihlášky je možné podávat už nyní na recepci knihovny.

Lucie Jirglová, Krajská knihovna Pce

Filharmonie v červnu představí program 51. sezony

Komorní filharmonie Pardubice odhalí program nadcházející sezony v červnu, tedy o měsíc později než bývá zvykem. Důvodem je plánovaná rekonstrukce Domu hudby, kvůli níž bude 51. sezona nestandardní. Pro předplatitelské skupiny A–C budou moci být realizovány pouze čtyři koncertní programy, a to až po skončení oprav (tedy v období březen – červen 2020). Tři abonentní koncerty pro děti a rodiče proběhnou v období březen – květen 2020. Prodej abonmá bude zahájen v lednu 2020.

Pro období září 2019 – únor 2020 filharmonie připravila posluchačům alespoň částečnou náhradu – jednotlivé koncerty klasické hudby, které proběhnou v Aule Arnošta z Pardubic na Univerzitě Pardubice. Tamtéž se uskuteční i tradiční vánoční koncert a program ve spolupráci s Univerzitou Pardubice, připomínající listopad 1989. Vstupenky na tyto koncerty lze zakoupit od 24. června online na stránkách www.kfpar.cz a v Turistickém informačním centru pod Zelenou bránou.

Některé koncerty cyklu Máme hosty se budou konat v pardubickém Ideonu. Vstupenky na koncerty této řady (ABBA Symphonic, Vášně s tangem, The Beatles Philharmonic a S Piráty na jedné lodi) jsou již v prodeji a vztahuje se na ně prodej v časových vlnách, tj. čím dříve koupíte, tím více ušetříte. Ve dnech 10. – 12. června se v Sukově síni Domu hudby uskuteční abonentní koncerty – Závěr s Ódou na radost. Uvedena bude Devátá symfonie Ludwiga van Beethovena se závěrečným sborem na Ódu na radost Friedricha

Schillera. Vedle Komorní filharmonie Pardubice a Pražského filharmonického sboru (sbormistr Lukáš Vasilek) se představí i vynikající sólisté (Marie Fajtová, Markéta Cukrová, Richard Samek a David Nykl). Diriguje Stanislav Vavřínek. Beethovenova Devátá uzavře jubilejní 50. koncertní sezonu KFP a zároveň je dočasným rozloučením se Sukovou síní.

Informace naleznete v brožurě koncertní sezony (k vyzvednutí od půlky června v infocentru) a na webu www.kfpar.cz.

Tereza Břízová, mluvčí KFP

Nové restaurace a tváře, kreativnější menu – Beko Fresh Festival 2019

Sedmý ročník gurmánské akce Beko Fresh Festival, která se koná v Pardubicích v areálu dostihového závodiště o víkendu 15. – 16. června, slibuje inovovaný program, neotřelé speciality a gastronomické zážitky, spoustu zábavy v doprovodném programu.

Tradiční tvář festivalu, Zdeňka Pohlreicha, doplní další hvězdy kuchařského nebe – Roman Vaněk a Radek David, moderátor, herec a kuchař Ivan Vodochodský a také herec a autor blogu Gastromapa

Lukáš Hejlík. Upgrade zažívá doprovodný program, dětská, pivní i vlnářská zóna. Návštěvníci zažijí v vlastní chuťové buňce novinky a trendy v gastronomii – přípravu ryb, poke bowl, vaření na přímém ohni a mnoho dalšího.

Novinkou na festivalu je prezentace vybraných restaurací, které se pyšní nějakou specialitou. Jednou z nových restaurací je kočovní škola vaření šéfkuchaře Marka Pavaly Fuego s vařením na otevřeném ohni, další The Bowls nabí-

zející havajské sympatické misky naplněné rýží, syrovými rybami, zeleninou, bylinkami a ovocem nebo Meat Vandals s trhaným vepřovým a pastrami v bulce či briošce. Představí se také Extrémní catering se šneky po toskánsku, mořským ježkem, bizoním burgerem či holoubátkem, burgrárna Q Burger Bar nebo Avocado Street Bistro, ve které je avokádo opravdu hlavní ingrediencí a součástí každého menu.

Nejlepší rybí speciality představí restaurace Šupina a Šupinka, prezentovat se

bude i českobudějovický Restaurant Valmer, rodinný podnik Coblha a Sri Lanka curry house. Škola vaření Fine Food Academy, kterou založil milovník dobrého jídla Honza Krob, připraví softshell krab burger, asijský open burger s mečounem, cheeseburger z nejlepšího hovězího na světě – z wagyu a další speciality.

Těšit se můžete na restaurace z regionu a festival pro děti, zázemí bude vylepšeno o velkokapacitní stany. Jste srdečně zváni!

Pavla Boháčová, BFF

Odpoledne plné hudby, diskuzí a prevence pro pardubické seniory

Senioři, přijďte si s námi užít pohodové odpoledne v příjemném prostředí Bubeníkových sadů a za poslechu živé hudby. Zveme vás na další akci radnice (K)roky bez násilí! Cílem tradiční, bezpečnostně preventivní akce pro seniory je primárně upozorňovat na problematiku násilí, které je na seniorech páčáno. Do tohoto problému řadíme nejen násilí

páchané „venku“, ale také v domácnosti, tzn. mezigenerační násilí. Upozorňujeme i na problematiku podomních prodejců, uzavírání nevýhodných smluv (především energie, půjčky). V Pardubicích však působí mnoho vyškolených odborníků, kteří mohou se vzniklou situací pomoci – bezplatně a anonymně mohou klienta navštívit v domácnosti.

V průběhu setkání bude hrát oblíbená kapela Pardubická šestka, zazpívá pěvecký sbor seniorů Návrat, návštěvníci budou mít možnost nechat si změřit během akce krevní tlak, budou zde ukázky první pomoci při zdravotních obtížích. Pro každého návštěvníka bude připravena dárková taška s tematickými dárkovými předměty a malé občerstvení. Návštěvníci si zde budou moci

zajistit kartu na Senior Taxi. Na akci, kterou pořádáme, se dále podílí Intervenční centrum Pardubice, Městská policie Pardubice, Policie ČR, Probační a mediační služba ČR a Bílý kruh bezpečí.

Akce se koná ve středu 12. června od 13 do 16 hodin v parku Bubeníkovy sady.

Hana Jansová, odbor sociálních věcí

Pardubice čeká devatenáctý ročník Zrcadla umění!

V době, kdy se bude pomalu schylovat k ukončení školního roku a děti i dospělí se již budou těšit na prázdninová dobrodružství, se Pardubice stanou centrem amatérské kultury. Od 13. do 15. června zde v rámci jarní části městských slavností proběhne již 19. ročník Zrcadla umění, který opět slibuje velmi atraktivní program pro každého, kdo se rozhodnete jej navštívit.

Zahájení třídního festivalu proběhne ve čtvrtek 13. 6. v 10:00 na Pernštýnském náměstí. Ještě na ten den jsou pro návštěvníky připraveny workshopy pro děti a také Vědecko-technický jarmark

Univerzity Pardubice. Večer se pak můžete těšit na dechové a smyčcové koncerty jak na Pernštýnském náměstí, tak v Kulturním domě Hronovická. Jako zakončení dne je na Pernštýnském náměstí přichystána beseda s herečkou Bárou Seidlovou a režisérem Karlem Smyczkem následovaná promítáním 35milimetrového filmu.

V pátek se hlavní působiště Zrcadla umění přesune na třídu Míru, kde se můžete těšit na workshop s výtvarnicí Nikolou Březinovou a řadu tanečních vystoupení různých žánrů. Program zakončí galavečer s názvem Doteky

Tance. Páteční program na hlavním pardubickém bulváru doprovodí několik vystoupení kulturních skupin školek a škol, včetně Základní školy Svítání, a saxofony Pavla Merty.

Páteční posezení v Tyršových sadech Vám zpřijemní studenti pardubické konzervatoře. Na Pernštýnském náměstí se pak můžete těšit na pěvecké soubory složené jak z dospělých, tak i z dětí, a nakonec na folkovou skupinu Pouta.

V sobotu se celý festival přesune zpět na Pernštýnské náměstí. Na pódiu se ukáží známé kapely z Pardubicka. Těšit se mů-

žeme například na JK Band, The May Revolution nebo kapelu Hlavou dolů. Pomyslnou tečku za celým třídním festivalem pak bude mít na starost legendární kapela Kalkata Band se svým příjemným punk-rock'n'rollem.

Těšíme se na Vaši návštěvu na festivalu pardubické kultury, na Zrcadle umění 2019!

ČTVRTEK 13. 6.

PERNŠTÝNSKÉ NÁMĚSTÍ

- 10:00 – 10:30 **Slavnostní zahájení festivalu** – bublinářská show
- 10:30 – 12:00 **Pískomil se vrací** – dětská kapela
- 10:00 – 17:00 **Vědecko-technický jarmark Univerzity Pardubice** – vědecký festival
- 10:00 – 23:00 **Výstava 100** – 100. výročí českého optického průmyslu (Kinematograf bratří Čadíků)
- 10:30 – 12:00 **Výtvarné dílny pro děti z MŠ a ZŠ** (pořádají DDM ALFA a Europe Direct)
- 16:00 – 18:00 **Přehlídka dechových souborů a orchestrů ZUŠ** (Žestová harmonie Trumpet Tune, No String Orchestra, Jazz Band Jindřicha Pavlíka, Dechový orchestr BaŠaPa)
- 18:00 – 20:00 **Přehlídka folklorních souborů** (Lidová muzika ZUŠ Pardubice-Polabiny, CM Kobylka, FS Radost, FS Perníček)
- 20:00 – 23:00 **Kinematograf bratří Čadíků** – talkshow s Bárou Seidlovou a Karlem Smyczkem, projekce pohádky Lotrando a Zubejda na 35 mm filmu

ZUŠ PARDUBICE-POLABINY, LONKOVA 510

- 08:30 – 13:00 **Pardubický skřivan** – pěvecká soutěž pro děti

MÁZHAUS

- 10:15 – 12:00 **Pohádky LDO ZUŠ Pardubice-Polabiny** pouze pro objednané třídy MŠ (dvůr Mázhaus)
- 10:15 – 12:00 **Výtvarná dílna** – výroba loutek, pouze pro objednané třídy MŠ

EVROPSKÝ SPOLKOVÝ DŮM (HISTORICKÁ KLUBOVNA)

- 10:00 – 12:00 **Don Šajn** – barokní loutková komedie dramatického souboru SPŠE Pardubice

KD HRONOVICKÁ

- 18:00 – 20:00 **Večer krásných smyčců** (Souborová hra, Orchester ZUŠ Pardubice, Havlíčkova, ZUŠ Pardubice-Polabiny, ZUŠ Karla Malicha Holice, Východočeský akademický orchestr, Pardubický komorní orchestr)

DVOREK ŠTĚPÁNA BARTOŠE

- 18:00 – 19:00 **Improshow** – show plná smíchu, o které rozhodují diváci. Hraje improvizací skupina Paleťáci.
- 21:00 – 22:30 **Zázračné cvičení** – svérázná komedie o tom, jak se lze vyrovnat s manželskou krizí. Hraje divadlo Exil.

PÁTEK 14. 6.

TŘÍDA MÍRU

- 10:00 – 12:00 **Montujeme na bulváru** – výtvarná akce pro ZŠ a SŠ. Oživíme třídu Míru pro tentokrát z cyklo-objektů/soch. Co vše se dá vytvořit z kola? Jak různě se dají skládat, montovat, či namalovat? Přijďte se podívat, jak dokáží být děti kreativní. Vytvořené objekty si následně budete moci prohlédnout vystavené na třídě Míru.

- 10:00 – 11:00 **Tančíme pro radost** – přehlídka tanečních souborů
- 15:30 – 18:30 **Tančíme pro radost** – přehlídka tanečních souborů
- 18:45 – 19:30 **Vem Camara capoeira Pardubice** – exhibice brazilského bojového umění a pohybový workshop pro děti i dospělé
- 20:00 – 21:30 **Doteky tance** – taneční galavečer

MACHOŇOVA PASÁŽ

- 10:00 – 10:30 **Pavel Diblík** – nevidomý muzikant ze Základní školy a Praktické školy SVÍTÁNÍ
- 17:00 – 18:00 **Crazy Saxophones** – pod vedením Pavla Mertý

TYRŠOVY SADY U KAVÁRNY

- 14:00 – 18:00 **Konzervatoř Pardubice** – světový busking v podání studentů pardubické konzervatoře

PERNŠTÝNSKÉ NÁMĚSTÍ

- 16:00 – 18:00 **Přehlídka dětských a dospělých pěveckých sborů** (Skřítkové, DPS Rafaela, Bonifantes, DPS Malicháček, Cantus Amici, Pernštýn-Ludmila-Suk)
- 18:30 – 19:30 **Pouta** – koncert folkové kapely

AUTOMATICKÉ MLÝNY

- 10:00 – 13:00 **Mobilní dopravní hřiště** – pro objednané třídy ZŠ
- 13:00 – 18:00 **Mobilní dopravní hřiště** – pro veřejnost - zajišťuje SŠA Holice ve spolupráci s MP Pardubice

SOBOTA 15. 6.

PERNŠTÝNSKÉ NÁMĚSTÍ

- 14:00 – 15:00 **Safe Exit** – rocková kapela
- 15:30 – 17:00 **JK Band** – swingový a jazzový orchestr
- 17:30 – 18:30 **The Backway** – rockový orchestr
- 19:00 – 20:00 **Hlavou dolů** – pop-funková kapela
- 20:30 – 21:30 **The May Revolution** – undergroundová kapela
- 22:00 – 23:00 **Kalkata Band** – punk-rocková kapela

DOPROVODNÉ AKCE FESTIVALU:

4. 6. **ALFA DAY SHOW** – všeoborové představení hudebních kroužků DDM ALFA (KD Hronovická)
6. 6. **Den dětí** (DDM ALFA Pardubice)
7. 6. od 16:30 **TCK Virginia** – závěrečné vystoupení tanečního country klubu (Dům techniky)
13. 6. od 17:00 **Literární salón: Jak na příšery** – čtení a vyprávění pro děti od čtyř let (Krajská knihovna Pardubice).
14. 6. **Malování se skřítky** (MŠ Pospíšilo nám.) Proběhne v časech 9:00 – 11:00 a 15:00 – 16:00
14. 6. **Můry** – výstava výtvarného oboru ZUŠ Polabiny (Mázhaus) Taneční vystoupení žáků tříd z rozšířenou výukou estetické výchovy, hudební vystoupení školního sboru flétnistů „Polabinské píšťalky“, vystoupení TCS Roštěáci z MŠ Odborářů (náměstí před ZŠ Polabiny 3)

Generální partneři:

Hlavní partneři:

Partneři:

Mediální partneři:

Pořadatelé a spolupřadatelé:

divadelní představení

festivally, slavnosti

film, promítání

koncerty

tanec, plesy

výstavy, přednášky

akce pro děti

sport, aktivní vyžití

ostatní

do 16.6. Voňavost žluté růže, VČG, výstava

do 9.6. Architektura Pardubic a okolí – Anglobanka Josefa Gočára, VČG, výstava přibliží budovu v kontextu Gočárovovy tvorby

do 9.6. Proměna mlýnů, VČG, výstava projektu konverze mlýnů na centrum umění

do 21.6. Latinsko-americká unie, Zelená brána, výstava

do 30.6. Ředění soust – výstava, Galerie města Pardubic, zážitková výstava o soustředění

do 15.6. 2 Elements, NOV art space, výstava

do 26.4. Světy v kameni, VČM, výstava detailů fotografií achátů a křemene

do 24.6. Jiří Kubový – Deště, moře, ptáci, strohy, Benefiční Galerie Fons, výstava

do 28.6. Výstava Můry (VO ZUŠ Pardubice-Polabiny), Mázhaus

8.6. 10:00–13:00 Turnaj ve hře Safari bar, Grandiální kulturáček, hry

8.6. 13:00 Kouzelnické vystoupení kouzelníka – kouzelník Paul Merild, Muzeum kouzel, akce pro rodiny

8.6. 14:00–18:00 Turnaj ve hře Carcassonne 2019, Grandiální kulturáček, hry

8.6. 14:00–16:00 Veřejný seminář izraelské sebeobrany Kapap, Základní škola Pardubice – Dubina

8.6. 14:00–19:00 Zlatý pohár, Taxis Polo Open Cup, Dostihové závodiště, koně

8.6. 19:00 Spříznění volbou, VČD, divadlo

9.6. 14:00–18:00 Krásný dětský den aneb Zámkohraní 2019, VČM, hudební a divadelní odpoledne pro děti

9.6. 14:00 Výměňák, Café Robinson, koncert

9.6. 14:45 Plavba se středověkými řemesly, Arnošt – přístaviště Pardubice

9.6. 19:00 Spříznění volbou, VČD, divadlo

10.6. 16:30 Taneční koncerty v Městském divadle, VČD, taneční koncerty ZUŠ Havlíčkova

10.6. 18:00 Cestopiknik v Pardubicích, Park Na Špici

10.6. 18:30 Do boje, CineStar Pardubice, film

10.6. 19:00 Taneční koncerty v Městském divadle, VČD, taneční koncerty ZUŠ Havlíčkova

10.6. 19:00 Čechomor Kooperativa tour, Ideon, koncert

10.6. 19:30 Závěr s Ódou na radost, Dům hudby, koncert

11.6. 7:00 Rozcvičky – úterky, Galerie města Pardubic, ranní rozcvička s umělcem, teoretikem či praktikem

11.6. 10:00 Velká bankovní loupež, VČD, divadlo

11.6. 17:00 Malý absolventský koncert, ZUŠ Havlíčkova, absolventský koncert ZUŠ Havlíčkova

11.6. 19:00 26. Český lev – nejlepší studentský film, Divadlo 29

11.6. 19:00 Spříznění volbou, VČD, divadlo

11.6. 19:00 Zakázané uvolnění, Divadlo Exil, divadlo

11.6. 19:30–21:00 Kostel otevřen, Kostel sv. Bartoloměje

11.6. 19:30 Závěr s Ódou na radost, Dům hudby, koncert

12.6.–30.8. Jiří Dudycha – Plastiky, sochy, Univerzita Pardubice, výstava

12.6. 9:00–11:00 Jak si vybudovat silnou osobní značku, Dům techniky Pardubice – 4. patro P-PINK, přednáška

12.6. 10:00 Komentovaná prohlídka výstavy Voňavost žluté růže, VČG, povede kurátorka Vanda Skálová

12.6. 13:00 (K)roky bez násilí, Bubeníkovy sady (Pardubice), akce pro seniory

12.6. 15:00–17:00 Deskové hry, Krajská knihovna, hry

12.6. 17:00 Procházka s entomologem a arachnologem, VČM, vzdělávací program

12.6. 18:00 Bezcílné procházky – středy, Galerie města Pardubic, procházka městem

12.6. 18:00 Kvítek z horroru, VČD, divadlo

12.6. 18:00 Přebor České republiky / MČR 125 ccm, Plochodrážní stadion, motocykly

12.6. 19:00 Lavička, Divadlo Exil, divadlo

12.6. 19:30 Závěr s Ódou na radost, Dům hudby, koncert

13.6.–16.6. Zrcadlo umění 2019, Macanova, Pernštýnské náměstí, festival

13.6. 9:00–17:00 AbiFest – festival zážitků a boření bariér, ČSOB Pojišťovna ARENA

13.6. 9:00–17:00 Vědecko-technický jarmark uprostřed města 2019, Pernštýnské náměstí, jarmark Univerzity Pardubice

13.6. 10:00–15:00 Turnaj ve hře Afrika, Grandiální kulturáček, hry

13.6. 15:00–17:00 Workshop: Podmořský svět, Tvůrčí ateliér Východočeské galerie

13.6. 18:00 Spisovatelé do knihoven – Ondřej Hanus, Krajská knihovna, beseda

13.6. 19:00 Ochutnávka vín vinařství Waldberg s cimbálovkou Kobylka, Arnošt – přístaviště Pardubice

14.6. 8:00–12:00 Setkání účastníků čtenářské soutěže Lovci perel – pololetní vyhlášení výsledků, Krajská knihovna

14.6. 9:00–17:00 AbiFest – festival zážitků a boření bariér, ČSOB pojišťovna ARENA, premiéra festivalu zážitků pro malé i velké

14.6. 16:30 Beta tančí, VČD

- 14.6. 17:00–19:00 Tradiční promenádní koncert – KV Band, Městský obvod V – před DK Dukla
- 14.6. 18:00 Squashový amatérský turnaj, Restaart Svítkov
- 14.6. 19:00 Beta tančí, VČD
- 14.6. 19:00 Kuřačky a spasitelky, Divadlo Exil, divadlo
- 14.6. 20:00 Viktor Černický (CZ/SK): Pli (Tanec Praha 2019), Divadlo 29
- 15.6. 10:00–20:00 Beko Fresh Festival 2019, Agrofert park, festival pro gurmány
- 15.6. 10:15 Čarování s pohádkou – program pro předškoláky, Krajská knihovna, akce pro děti
- 15.6. 13:00 Kouzelnické představení pro děti – duo Standa a Zdeňka, Muzeum kouzel, akce pro děti
- 15.6. 14:00 Moderní architektura v Pardubicích v první polovině 20. století, VČM, přednáška s prohlídkou
- 15.6. 14:00–16:30 Workshop: Tisknu, tiskneš, tiskneme, Tvůrčí ateliér Východočeské galerie
- 15.6. 15:00 Po stopách Pernštejnů v Pardubicích, VČM, nejceněnější pernstejnské stavby
- 15.6. 19:00 Jazz Dance Open 2019 – Galavečer, VČD, tanec / divadlo
- 15.6. 20:00 Premier Stratageme: Forecasting (Tanec Praha 2019), Divadlo 29
- 16.6. 10:00–17:00 Beko Fresh Festival 2019, Agrofert park, festival pro gurmány
- 16.6. 15:00 Kryt civilní obrany, VČM, prohlídka krytu civilní obrany ve valech zámku
- 16.6. 16:00–18:00 DH Živaňanka, Městský obvod II – Polabiny – Pergola, koncert
- 16.6. 17:00 Jazz Dance Open 2019 – Soutěžní den, VČD, tanec / divadlo
- 17.6.–21.6. Morionský trh, Krajská knihovna, knižní trh (pro čtenáře – lovce perel)
- 17.6. 10:00 Jazz Dance Open 2019 – Dance-show, VČD, tanec / divadlo
- 17.6.–20.6. 14:00–17:00 Technology days spol. Stäubli, Ideon, výstava
- 17.6. 18:30 Jižní vítr, CineStar Pardubice, film
- 18.6. 7:00 Rozcvičky – úterky, Galerie města Pardubic, ranní rozcvička s umělcem, teoretikem či praktikem
- 18.6. 9:00–17:30 Den keramiky, Integrované centrum Kosatec
- 18.6. 14:30–18:30 Hurá na prázdniny, Bubeníkovy sady, akce pro děti
- 18.6. 17:30 Opory společnosti, VČD, divadlo
- 18.6. 19:00 Donna Haraway: Storytelling for Earthly Survival – Projekce & diskuse, Divadlo 29, Projekce a diskuse s prof. Annou Hogenovou
- 18.6. 19:30–21:00 Kostel otevřen, Kostel sv. Bartoloměje
- 19.6. 18:00 Posvátná geometrie, Nová Akropolis Pardubice, přednáška
- 19.6. 10:00–12:00 Kouzlo náhody V rodinná středa, Galerie města Pardubic, Čím vším se dá kreslit?
- 19.6. 17:00–19:00 Tradiční promenádní koncert V Pernštejnka, Bubeníkovy sady
- 19.6. 18:00 Bezcílné procházky V středy, Galerie města Pardubic, Jen tak za nosem, vždy s přizvaným hostem
- 19.6. 18:00 Koncert absolventů, ZUŠ Havlíčkova, koncert absolventů ZUŠ Pardubice, Havlíčkova
- 19.6. 18:00 Spříznění volbou, VČD, divadlo
- 19.6. 19:00 Do zdi, Divadlo Exil, divadlo
- 20.6. 8:30 a 10:30 Krysáci a ztracený Ludvík / Divadlo D5 Praha, VČD, divadlo pro děti
- 20.6. 18:00 Šimon Grimmich a Ian Mikyska: Ekonomika pozornosti a filosofie soustředění, Galerie města Pardubic, souvislosti pozornosti a vnitřního klidu
- 20.6. 19:00 Lola běží o život, Divadlo Exil, divadlo
- 21.6.–22.6. Plameny Rockfest, Pardubický pivovar – areál Pivovaru, koncert
- 21.6. 09:00 Den plný kouzel, VČD, akce pro rodiny
- 21.6. 10:00–12:00 Nepíchni se! – seniorský pátek, Galerie města Pardubic, dílna pro tvůrčí babičky a dědečky
- 21.6. 11:00 Den plný kouzel, VČD, akce pro rodiny
- 21.6. 19:00 Beatles revival koncert, Arnošt – přístaviště Pardubice, koncert
- 21.6. 19:00 Gonzalo Franco & Friends, Divadlo Exil, koncert
- 21.6. 19:00–22:00 Opékání buřtů na Dubině, Městský obvod III – Dubina

- 22.6. 10:00–17:00 Parní víkend v Rosicích n.L., Museum Rosice, setkání parních a jiných starých strojů
- 22.6. 14:00–23.6. 22:00 Chruřfest 2019, Automatické mlýny, rodinný a hip hop open air festival
- 22.6. 15:00–18:00 Festival lásky Pardubice, Bubeníkovy sady, sport / tanec
- 22.6. 19:00 Večer plný kouzel, VČD, akce pro rodiny
- 23.6. 14:00–19:00 II. kvalifikace na 129. Velkou pardubickou steeplechase, Dostihové závodistiště, dostihy
- 23.6. 15:00–17:00 Rozředení – tvořivá neděle, Galerie města Pardubic, workshop
- 23.6. 16:00–18:00 KV Band, Městský obvod II – Polabiny – Pergola, koncert
- 23.6. 17:00 Kytice (studio Laik), VČD, divadlo
- 24.6. 16:30 a 19:00 Závěrečný koncert tanečního oboru ZUŠ Pardubice-Polabiny, VČD
- 25.6. 7:00 Rozcvičky – úterky, Galerie města Pardubic, ranní rozcvička s umělcem, teoretikem či praktikem
- 25.6. 9:00–11:00 Workshop pro seniory: Mramorovaný textilní potisk, Tvůrčí ateliér Východočeské galerie
- 25.6. 10:00–21:00 Francouzský den, Pernštejnské náměstí, slavnosti
- 25.6. 10:00 Tančírna, VČD, divadlo
- 25.6. 18:00 Spříznění volbou, VČD, divadlo
- 25.6. 19:30–21:00 Kostel otevřen, Kostel sv. Bartoloměje
- 26.6.–6.10. Doba plastová, VČG, výstava
- 26.6. 10:00–17:00 Parní víkend v Rosicích n.L., Museum Rosice, setkání parních a jiných starých strojů
- 26.6. 17:00 Vernisáž: Doba plastová, VČG, výstava
- 26.6. 17:30 Opory společnosti, VČD, divadlo
- 26.6. 18:00 Bezcílné procházky – středy, Galerie města Pardubic, procházka městem
- 28.6. Zahájení 14. ročníku Pardubického letního kina Pernštejn, Pardubické letní kino
- 28.6. 17:00–19:00 Tradiční promenádní koncert – Orchestr Jana Kvíčaly, Městský obvod V – před DK Dukla

- 28.6. 19:00 Sabrage, koncert pardubické kapely, Arnošt – přístaviště Pardubice
- 28.6. 20:00 Final Flag, Just Wār, Johnny Stalk, Ponorka, koncert
- 30.6. 13:00–17:00 Prázdniny s historickým trolejbusem, Pardubice
- 30.6. 16:00–18:00 Technics, Městský obvod II – Polabiny – pergola Polabiny, koncert
- 1.7. 19:00 Abba revival, Arnošt – přístaviště Pardubice, koncert
- 3.7. 10:45 Plavba s kouzelníkem, Arnošt – přístaviště Pardubice, akce pro rodiny
- 3.7. 17:00–19:00 Tradiční promenádní koncert – DO Kulturního domu města Holic, Bubeníkovy sady
- 4.7. 19:00 JetBeat, Arnošt – přístaviště Pardubice, koncert pardubické kapely

- 4.7. 21:30 Letní kino na Dubině, Základní škola Pardubice – Dubina, promítání
- 5.7. 16:00 Mlýny open air, Automatické mlýny, hudební festival
- 6.7. 14:00 Mlýny open air, Automatické mlýny, hudební festival
- 6.7. 17:00 Závodů spřežení – Cena hejtmana Pardubického kraje, Dostihové závodiště, koně

Pietní shromáždění Zámeček

V pondělí 24. června 2019 od 15 hodin se v areálu Památníku Zámeček v Pardubicích uskuteční pietní shromáždění k uctění památky obětí heydrichiády. Shromáždění je vzpomínkou na události, které odstartoval 27. května 1942 atentát na zastupujícího říšského protektora Reinharda Heydricha. Zámeček neboli Larischova vila je spojený s jednou z nejtemnějších stránek historie Pardubic. Právě zde bylo v období heydrichiády od 3. června do 9. července 1942 popraveno u dřevěných kůlů 194 vlastenců z východních Čech, kteří měli, ať už skutečně, nebo domněle, něco společného s atentátem na Reinharda Heydricha.

Program pietního shromáždění:

- 15:00 zahájení pietního shromáždění
- 15:00 – 15:20 kladení věnců a květinových darů
- 15:20 přivítání účastníků
- 15:25 tryzna na housle
- 15:30 – 15:50 proslovy
- 15:50 uctění památky obětí minutou ticha
- 15:55 – 16:00 státní hymna
- 16:00 ukončení pietního aktu

Pardubice

Koncerty Barocco sempre giovane od září na radnici

Hudebníci z oblíbeného pardubického komorního souboru se už těší na novou sezónu! 26. září zahájí Barocco sempre giovane podzimní sezónu abonentních koncertů v Hudebním sálu pardubické radnice spolu s rakouským klavíristou a dirigentem Robertem Lehrbaumerem. 17. října bude účinkovat spolu s Barocco sempre giovane

umělecký vedoucí souboru Collegium 1704, dirigent a cembalista Václav Luks. 14. listopadu bude hostem Barocco sempre giovane přední český klavírista Ivo Kahánek. 19. prosince se uskuteční v Hudebním sále pardubické radnice Vánoční koncert Barocco sempre giovane. 26. prosince se bude konat Tradiční Svatoštěpánský koncert

v Evangelickém kostele v Hronovické ulici. Varhany rozezní Pavel Svoboda, laureát prestižních interpretačních soutěží Pražské jaro a Bachovy soutěže v Lipsku.

Programy jednotlivých koncertů najdete na www.barocco.cz, předplatné je možné zakoupit v infocentru pod Zelenou bránou. **Josef Krečmer, ředitel souboru**

Český rozhlas Pardubice zve do Divadla 29

Český rozhlas Pardubice zve své posluchače na veřejné natáčení pořadu „Zálety Aleny Zárybnické“. Pozvání přijali sourozenci Adéla a Dalibor Gondíkoví, kteří svého času pravidelně natáčeli oblíbený televizní pořad ve Východočeském divadle.

Natáčení se uskuteční v sále Divadla 29 v ulici Svaté Anežky České v Pardubicích 20. června od 19.30 hodin. Vstupenky si můžete rezervovat na telefonním čísle: 221 554 820 nebo 221 554 801, vstupné je zdarma.

Pravidelný pořad „Zálety Aleny Zárybnické“ si můžete poslechnout každou neděli v 9.04 hodin na vlnách Českého rozhlasu Pardubice na frekvenci 104,7 FM.

Romana Oulická,
Český rozhlas Pardubice

Červen v D 29 ve znamení tance a filmu

Červen bude v Divadle 29 zejména ve znamení tance a filmových lahůdek. V rámci pardubické části mezinárodního festivalu současného tance a pohybového divadla Tanec Praha se můžete těšit mj. na nový projekt Viktora Černického nazvaný PLI. Představení pro 22 kancelářských židlí a jednoho performeru se stalo jednou z největších divadelních událostí roku 2018 (získalo například prestižní Cenu České taneční platformy). PLI, jež oslňuje svou geniální jednoduchostí a absolutní souhrou všech složek, uvedeme v pátek 14. června. Mezinárodní divadelní inscenace Forecasting, kterou můžete v Divadle 29 vi-

dět o den později, je troufalou a zábavnou hrou, v níž performerka Barbara Matijević svým pohybem dotváří bizarní mozaiku amatérských videí z YouTube a překračuje hranice mezi virtuálním světem a realitou.

Pásmo nejlepších českých krátkých filmů roku 2018 budeme promítat 11. června. Těšit se můžete na ucelenou kolekci 5 studentských filmů nominovaných na výroční ocenění Český lev, a to včetně vítězného snímku Sto dvacet osm tisíc, který se letos probojoval na festival v Cannes. V úterý 18. června pak uvedeme netypický dokument plný filozofických konverzací a podmanivých vizualizací, který vzdává hold Donně

Harawayové, jedné z nejoriginálnějších myslitelů naší doby. Po projekci filmu proběhne diskuse s prof. Annou Hogenovou, přední českou fenomenoložkou a filozofkou.

V úterý 25. června se rozloučíme s jarní částí sezony premiérou krátkých animovaných filmů vytvořených dětmi v rámci kurzů animace, které probíhají celoročně v laboratoři Bujón Divadla 29. Velká premiéra malých filmů bude doplněná animovaným zákuskem pro všechny generace – projekcí dechberoucího japonského anime Mirai, dívka z budoucnosti, který vypráví o křehlosti a krásě rodinných vztahů.

Jaroslav Tarnovský, Divadlo 29

Den Země slavily i Pardubice

Na devět set žáků základních škol z Pardubic a okolí přišlo koncem dubna na Pernštýnské náměstí oslavit Den Země. Žáci si vyzkoušeli zážitkové aktivity, návštěvníky potěšila pestrá paleta prodejních stánků

s občerstvením i řemeslnými výrobky. A kdo chtěl, mohl naši Zemi napsat přání do připravené kroniky. Letošní oslava Dne Země byla zároveň také veřejnou sbírkou šatstva pardubické charity pro všechny potřebné.

Příjemnou atmosféru podpořilo krásné počasí i bohatý kulturní program tanečních a pěveckých souborů. Den Země slaví každoročně více než miliarda lidí ve 175 státech světa.

Dana Krouželová, KONEP

Křížovka o ceny

Protože v případě definitivního ná-
zvu nové československé měny nenastal
konsensus, počítalo se s tím, že základní
jednotka měny koruna bude později nahra-
zena novým názvem. Svědčí o tom fakt, že
na našich mincích byl jejich nominál poměr-
ně dlouho uváděn jen číslicí, nikoli jmenovi-
tě. Až v roce 1925 byl název měny v podobě
zkratky Kč poprvé uveden na mědiniklové
5korunové minci autora Otto Guttfreunda.
K přejmenování naší měny koruna však již
TAJENKA.

Znění tajenky nám pošlete do data
příští uzávěrky poštou nebo elektronicky
na adresy uvedené v tiráži na straně 2.

Tajenka z minulého čísla: **ÚŘEDNÍCH
BITEV.** Výherkyní se tentokrát stala paní
Bohumila Kramaříková. Cena je připravena
k vyzvednutí po e-mailové / telefonické do-
mluvě na tiskovém úseku na Pernštýnském
náměstí.

AUTOR JIŘÍ ZVOLÁNEK	LYŽE	TÍMTO ZPŮSOBEM	PRIMÁT	TÉČT PROUDEM	 Pardubice	TUREK	DVOJICE (MN.Č.)	EVROPSKÁ KOMISE	 Pardubice	ČERTI	SMALT	HRUDNÍ KOST
VÝZVA K ZASTAVENÍ					PŘEDLOŽKA				ŽITO (REŽ)			
VÁNOČNÍ RYBA					VADA DŘEVA KONTAKT				BÝVALÁ SPZ PRAHY HOSPODÁŘ- SKÉ STAVENÍ			
KANTOVY INICIÁLY			VESLAŘSKÁ SESTAVA SPRAVNÍ ÚŘEDNÍK					SKETA PATŘÍCÍ ADINĚ				
 Pardubice	ZNAČKA MOBILŮ	VOZIDLA BODY V DŽUDU					PLANETKA VYDÁNÍ PENĚZ					
TAJENKA												
VÝROBCE BRÝLÍ						DÉLKA MEZI MINI A MAXI KRÁL ZVÍŘAT					MEZINÁRODNÍ ORGANIZACE	MASTNÉ SKVRNY NA POLÉVCE
ROH MÍSTNOSTI					PODLAHOVÁ KRYTINA ZPĚVNÍ SLABIKA					ZNAČKA MOUKY NÁZEV ZN. POLOMĚRU		
JINÁ (SLOV.)				STROMOVÍ				TŘPYT				
SKOTSKÉ HRABSTVÍ				STAROŘÍMSKÝ POZDRAV				ARNOŠTA (DOM.)				

Přijďte na zámek za brouky i za muzikou!

Zveme vás na dvě skvělé akce na zámek. Krásný dětský den aneb Zámkohraní vypukne v neděli 9. června ve 14 hodin na Zámku Pardubice už počtvrté. Na pódiu to rozbíjí legendární kapela Mixel v pixle a interaktivní divadlo pro děti

i odrostlejší publikum. Nádvoří a parkán zaplní žongléřské a bublifukové dílny či hudební zkušebna, návštěvníci si vyzkouší výrobu lana a drátěného šperku, pohladí si živá zvířátka a chybět nebude ani orientační závod.

Poznejte brouky v Pardubicích! Rákosníček, vodomil, vírník, potápník, drabčík nebo slíďák? Ty a mnoho dalších brouků a pavouků uvidíte na Procházce s entomologem a arachnologem, kterou ve středu 12. června 2019 od 17 hodin pořádá

Východočeské muzeum v Pardubicích. Procházka povede přes mokrou louku před zámek lipovou alejí až na soutok Labe a Chrudimky. Hmyzí život v okolí zámku přináší odhalí entomolog Jan Dolanský. Účast je zdarma, začíná se u pokladny muzea.

Premiérový festival s lákadly pro dospělé i děti

AbiFest, čtvrtek 13. a pátek 14. června, 9 až 17 hodin, multifunkční ČSOB Pojišťovna ARENA – na festival zážitků a bourání bariér mezi většinovou populací a lidmi se zdravotním postižením s uvedenými základními faktografickými údaji zve Česká abilympijská asociace velké i malé návštěvníky. Nikdo se přitom díky přitažlivému programu rozhodně nudit nebude.

Veřejnost se bude moct po oba dny zúčastnit unikátní zážitkové stezky s neobvyklými úkoly se startem u prodejny Český sedlák na Masarykově náměstí a cílem na ploše haly. Kompletně orazítkovaná hrací karta se po splnění všech úkolů a po vhození do osudí může při losování proměnit v atraktivní věcnou cenu. Z doprovodného programu

(bude se konat i na přilehlém parkovišti) by měly zaujmout třeba ukázky canisterapie a zooterapie, práce policie a hasičů, autogramiáda hráčů místního basketbalového týmu nebo kouzelnická show.

V tradiční národní abilympiádě předvedou vozíčkáři, osoby nevidomé, neslyšící i s jiným handicapem v různých soutěžních disciplínách (košíkářství,

návrh plakátu, fotografování atd.) svoje pracovní nebo volnočasové schopnosti a dovednosti. Mimo oficiální soutěžní program se ještě uskuteční dvě disciplíny: „Abi pro NÁS“ pro klienty poskytovatelů sociálních služeb z města a okolí a „Abi Na zkoušku“ pro každého návštěvníka. Více na www.centrumkosatec.cz. **Miloš Kajzrlík, ČAA**

Do Pardubic v červnu opět přijedou tenisté z celého světa

V areálu LTC Pardubice se od 24. do 30. června uskuteční již pátý ročník mužského tenisového turnaje kategorie ITF Futures \$25000, kde se profesionální tenisté opět poperou o cenné body do žebříčku ATP.

Letos došlo po čtyřech letech ke změně titulárního partnera. Novým titulárním partnerem se stala společnost Moneta Money Bank, a tudíž došlo i ke změně názvu na Moneta Pardubice Open 2019.

Kvalifikační boje, ve kterých se utká 32 hráčů, vypuknou v pondělí 24. 6. Hlavní soutěž, v níž se utká 32 hráčů a 16 dvojic v deblu, začne již v úterý 25. 6. Mezinárodní turnaj mužů kate-

gorie Futures s celkovou dotací 25 000 dolarů vyvrcholí nedělním finále, jehož začátek je naplánován na 13:00 hodin. V rámci turnaje proběhne opět několik doprovodných akcí, které organizátoři zaměřují zejména na nejmenší s cílem přivést více dětí ke sportu. Děti ani letos nepřijdou o a mohou se těšit na tradiční dětské tenisové dopoledne, které bude připraveno ve finálový den. Vstup na toto tenisové dopoledne je zdarma.

V minulosti v Pardubicích zvítězili Artem Smirnov (UKR – ATP527), Orlando Luz (BRA – ATP458), Dennis Novak (AUT – ATP121) a v loňském roce jsme konečně mohli tu nejceněnější trofej předat do rukou českého reprezentanta Lukáše Rosola, ježmu nyní patří 135. místo na žebříčku ATP. Kdo letos získá pátý titul z Pardubic? Srdečně vás zveme do areálu LTC Pardubice Pod zámekem poslední týden v červnu.

Eva Nováková, pořadatelka

Nabídka volných nebytových prostor k pronájmu

Statutární město Pardubice nabízí nájem nebytových prostor (kanceláří, prodejen, dílen, skladů, garáží a garážových stání) umístěných v různých objektech nacházejících se převážně v okrajových částech města. Jedná se např. o kanceláře, dílny a sklady v areálu J. Palacha čp. 324, nebytové prostory v Polabinách, na Dubině, prodejny na Dukle, na Višňov-

ce a další. Rovněž je možné pronajmout garážová stání v domech čp. 2721 a 2731 Sokolovská ul. nebo garáže v čp. 2244-45 Staňkova ul.

Minimální výše nájemného je určena podle účelu nájmu (bližší informace v Žádosti o nájem nebytového prostoru na webu města: www.pardubice.eu/urad/radnice/formulare/odbor_majetku

a investic/žádost o nájem nebytového prostoru (objektu) ve vlastnictví statutárního města Pardubic). Správu objektů zajišťuje odbor majetku a investic, jehož pracovníci poskytnou informace o aktuálně volných prostorech, podmínkách nájmu a po dohodě zajistí prohlídku prostor.

Podrobnější informace poskytnou pí Edita Šklíbová, tel. 466 859 217,

nebo Ing. Romana Kudrnová, tel. 466 859 210. Aktuální nabídka volných prostor je také průběžně zveřejňována na elektronické úřední desce města Pardubic www.pardubice.eu/urad/radnice/uredni-deska/odbor-majetku-a-investic/.

Romana Kudrnová, odbor majetku a investic

Poslední souboj basketbalových kapitánů

Ještě nedávno byli jednoznačnými vládci českého basketbalu. Za úspěchy v národním týmu se rvali v pozici dlouholetých kapitánů. Jeden ochutnal nejslavnější ligu světa NBA, druhý byl na jejím prahu jako jeden z klíčových hráčů v univerzitní NCAA a později získal euroligový titul. Řeč nemůže být o nikom jiném než o legendách českého basketbalu Jiřím Welschovi a Lubošem Bartoňovi.

Oba nejlepší čeští basketbalisté ze začátku 21. století se nedlouho po sobě rozhodli pověsit basketbalové boty

na hřebík. Kariéry obsahující jména takových klubů jako Boston Celtics, Golden State Warriors nebo FC Barcelona se definitivně nachýlily ke konci. Definitivně tečku napíše Welsch s Bartoněm 22. června v pardubické ČSOB Pojišťovna Areně. Zápas vzdávající hold dvěma výjimečným borcům začne v 16 hodin. Čeká je Poslední souboj.

Během své bohaté kariéry poznali spoustu spoluhráčů, jejichž jména rovněž patří mezi basketbalové pojmy. Z některých z nich se stali kamarádi a nezáleží na tom, jak dlouho spolu hrá-

li. A právě ti se přijdou se svými přáteli basketbalově rozloučit. A protože Welsch s Bartoněm celý život bojovali o úspěchy, také jejich poslední vystoupení se ponese v duchu souboje. Kdo se bude na konci radovat z poslední výhry? Tým sestavený Jiřím Welschem, nebo Lubošem Bartoněm?

Mezi vybranými hvězdami nebudou chybět Tomáš Satoranský či Jan Veselý, kteří žezlo českého basketbalu převzali. Rozloučit se přijdou i zahraniční hvězdy jako Bostjan Nachbar či Erazem Lorbek. Chybět nebudou ani osoby

ze světa kultury. Ti všichni pro vás připraví nezapomenutelnou show v hlavní roli s lidmi, kteří ještě nedávno udávali směr světového basketbalu.

Na palubovce pardubické arény se sejdou tak zajímavé týmy, že jejich složení nemá v dějinách českého basketbalu obdoby. Vstupenky na tuto jedinečnou show najdete na webu www.poslednisouboj.cz nebo na cbf.cz. Pro další informace sledujte sociální sítě Český basketbal na Facebooku a Instagramu.

René Peška, mluvčí BK Pardubice

OK Lokomotiva doma uspěla!

Orientační klub Lokomotiva Pardubice hostil v neděli 19. května na pravém břehu Labe mistrovství a veteraniádu České republiky sprintových štafet v orientačním běhu. Centrem závodu se stal areál letního kina pod Wonkovým mostem, tratě závodníky provedly sídlištěm Polabiny 3 a loukami a remízky v okolí Labe. Do Pardubic se sjela kompletní česká špička, ale závodily třeba i týmy maďarské reprezentace. Ve dvou mistrovských (dospělí a dorost) a čtyřech veteránských kategoriích se na start postavilo na 130 čtyřčlenných smíšených týmů.

V hlavní kategorii dospělých suverénně zvítězilo kvarteto OK 99 Hradec Králové. Loni stříbrná štafeta domácího klubu letos na medaili nedosáhla a skončila šestá. Dorostenecká štafeta Pardubic brala po loňském zlatu letos bronz.

Krom závodníků si do arény šampionátu našlo cestu kolem pětistovky fanoušků

a řada z nich si vyzkoušela i doprovodné aktivity. „Do bludiště zavítalo 442 lidí, většinou dětí, řada z nich běhala bludiště vícekrát, snažila se zlepšit si osobní rekord. Přes 40 zájemců si pak po skončení závodu proběhlo mistrovskou trať,“ prozradil předseda OK Lokomotiva Petr Klimpl.

Pořadatelé odvedli pořádný kus práce a ohlasy závodníků mistrovského závodu byly vesměs pozitivní. „Většinou se to líbilo po stránce technické i organizační,“ doplňuje Klimpl. Ač se podle něj pár problémů objevilo – třeba když parkoviště vyhrazené pro přenosové vozy České televize bylo plné aut – podařilo se je vyřešit. „Klub, který zvládne pořádání ve spojitosti se zajištěním přímého přenosu České televize, si zaslouží zvláštní ocenění. Velké díky pořadatelům,“ chválil organizátory místopředseda České svazu orientačních sportů Ivan Matějů.

Přípravy začaly před rokem výběrem vhodných závodních lokalit a arény. Pak se

musela připravit speciální mapa a od prosince probíhaly intenzivní práce jako jednání s orgány veřejné správy, jednání se spolkem provozujícím letní kino, zajištění parkování pro účastníky, několikanásobná jednání s Českou televizí ohledně přímého přenosu (po dlouhých 30 letech to byl první přímý přenos ze sportovní akce v Pardubicích mimo stadióny a haly), příprava závodních tratí a řada dalších jednání. „Při přípravách nám hodně pomohla vstřícnost řady lidí. Ať je to vedení spolku Pardubice Zelená brána Polabí (provozovatel letního kina), či vedení i zaměstnanců Statutárního města Pardubice a Městského obvodu Pardubice II, ale i řady dalších, jak městských společností a organizací, tak i soukromých či státních společností a organizací. Všem jim za jejich pomoc a spolupráci jménem našeho klubu mnohokrát děkujeme,“ dodává ředitel závodu Karel Haas.

Lenka Klimplová, OK Lokomotiva

Traťový rekord Hvězdy

Letošní, již 49. ročník závodu Desítka Hvězdy Pardubice přinesl pokoření rekordu. Pro milovníky běhů byly počátkem května připraveny celkem tři běhy. Nejprve se představili běžci na trati dlouhé 2,5 km. Následoval startovní výstřel k silničnímu běhu na 10 km „Desítka Hvězdy Pardubice“. Běžci absolvovali svou trasu na čtyřech 2,5 km dlouhých okruzích ulicemi sídliště Dukla. Vítězem 49. ročníku se stal reprezentant ČR a závodník domácího oddílu Hvězda Pardubice Jan Janů, který zvítězil v traťovém rekordu časem 31:59 min. Mezi ženami si nejlépe vedla

Marta Fenclová (AC Pardubice), která zvítězila pěkným časem 38:50 min. Druhou příčku vybojovala domácí závodnice Hvězdy Pardubice Denisa Kozáková, když svůj desetikilometrový závod dokončila v čase 40:08 min. Nejstarším závodníkem byl Jiří Soukup, ročník narození 1927, který proťal cílovou pásku desetikilometrové trati v čase 2:09,21 min. Po poledni byl odstartován Běh pro rodiče s dětmi, ty čekal jeden okruh po tartanové dráze Městského atletického stadionu (400 m).

Jana Kárníková, Hvězda Pardubice

Bronz pro bojovníky

Na ostravském mistrovství světa taekwondistů nechyběli mezi 350 závodníky ani pardubičtí bojovníci. Naši čtyři borci vybojovali tři bronzové medaile. V semifinále v žakovské kategorii Jáchym Šubrt velmi pěkně kontroval a dařilo se mu držet krok se soupeřem, ale před koncem se vítězství přehouplo na druhou stranu. Mezi staršími juniory bronz vybojoval Martin Špaňūr, mezi mladšími juniory ve sportovním boji získal také bronz Jiří Brož. Děkujeme a gratulujeme!

**Radek Kolář, instruktor
Taekwon-Do ITF Pardubice**

Máte doma fotografie ze sametové revoluce?

Východočeské muzeum v Pardubicích spravuje rozsáhlou sbírku fotografií. V letošním roce z ní vybírá také fotografie k 30. výročí takzvané sametové revoluce. Je zde zastoupeno jen několik autorů fotografií, proto se muzeum obrací na všechny obyvatele města a okolí, zda by mohli přispět i fotografiemi ze svých rodinných či firemních archivů z listopadu 1989 a následujících měsíců. Fotografie budou využity na výstavách a akcích, které se uskuteční letos na podzim. Můžete kontaktovat kurátorku sbírky Renatu Tetřevovou na e-mailu: tetrevova@vcm.cz.

Město Pardubice i Pardubický kraj připravují výstavy a další akce pro důstojnou připomínku listopadových událostí roku 1989, okamžiků čerstvě nabitě svobody.

Pardubice

Toulky historií Pardubic

... ptáme se pardubického historika Františka Šebka

Letní restaurace v Bělábranské dubině na pohlednici z roku 1907.

V dnešních Toulkách opustíme téma Pardubic začátku éry samostatného Československa a vrátíme se k různým kratším medailonkům. Pan Aleš Votruba mně před nedávnem poslal dotaz na Bělábranskou dubinu. Usoudil jsem, že bude zajímavé, když si v této souvislosti povíme něco o historii lesů kolem Pardubic v dávno zašlých časech. Nebude to ovšem žádná důkladná a souvislá historie pardubických lesů. Spíše jen připomenutí zajímavého tématu.

V době počátků historického osídlení byla převážná část území Čech zalesněna. V souvislých lesních plochách se postupně začaly vytvářet vymýcené ostrovy polí a lidských obydlí, zvláště poblíž vodotečí. V českých zemích probíhala poměrně intenzivní kolonizace od 12. stol., vrcholící ve 13. až první polovině 14. stol. Nejprve se rozšiřoval okruh osídleného území kolem starých osad, potom se stále častěji zakládaly vesnice nové, v dosud neobydleném území. Někdy v té době (snad na konci dvanáctého, určitě do začátku 13. stol.) se začalo vytvářet i osídlení „katastru“ Pardubic.

Lesy patřily vrchnostem – majitelům daného území (ostatně oni také iniciovali zakládání nových osad). Jen s malou částí lesa v bezprostředním okolí vesnice mohla svobodně nakládat obec. Města měla v závislosti na své velikosti a významu poněkud větší díly lesa. Les sloužil k honitbě lesní zvěře a výhradní právo na ni si střežila vrchnost, majitelé lesních komplexů. Pytláctví bývalo velmi tvrdě trestáno. V lesích se též pásli vepři – některé vrchnosti tuto pastvu poddaným ve svých lesích pronajímaly, případně pronajímaly sběr žaludů. Lesy byly především nepostradatelným zdrojem dřeva. Stromy se kácely pro stavební dřevo i jako materiál pro výrobu nejrůznějších zařízení, nářadí atd. Hodně se spotřebovalo palivového dříví. Vy-

braným dřevem se topilo v místních pivovarech. V některých lesích pracovali také uhlíři, kteří v mlířích vyráběli dřevěné uhlí. Spotřeba dřeva ve středověku, kdybychom ji dokázali spočítat v množství vymýceného dřeva ročně na hlavu, byla poměrně velká. Lesa bylo nicméně stále ještě dost. Vrchnosti vymýcené dřevo svým poddaným a měšťanům podle potřeby prodávaly, případně občas zčásti poskytovaly zdarma jako projev své milosti. Z velkých lesních komplexů se také případně dřevo stahovalo k řekám a ve vorech se plavilo na prodej k místům s jeho vysokou spotřebou. V našem kraji se jednalo o dřevo z Orlických hor i Podkrkonoší, které se tu plavilo po Labi například ke Kutné Hoři, kde jeho potřeba byla velká (tamní stříbrné doly, mincovna, dynamický rozvoj města), neboť zdroje z okolí kutnohorské aglomerace záhy nestačily potřebu dřeva pokrýt. Hlídalo se ovšem také, aby se les „nepřemýtil“ a dokázal se přirozeně regenerovat. Zvláštní pozornost se věnovala lesům vhodným k honitbě, kde se nemýtilo, nebo jenom minimálně. Tak se postupně rodily zárodky principů ochrany lesa a jeho uvědomělého využívání. V našem regionu to můžeme stopovat od začátku 16. stol., kdy tu vládli páni z Pernštejna.

Z této doby se dochovaly první konkrétnější zprávy o lesích z bezprostředního okolí Pardubic. Najdeme je v dochovaném urbáři

pardubického panství sepsaném za pana Viléma Pernštejna (zřejmě před 1520). Urbář představoval soupis každoročních povinností poddaných vůči vrchnosti a leckdy i soupis dalších pravidelných příjmů z ostatního nemovitého majetku. V uvedeném urbáři se dovidáme, že tu byly panské lesy rozděleny zhruba do 18 různých velikých revírů, a čteme tam jména vesnic, ve kterých sídlili hajní, dozírající na ně. Uvádí se tam, jaké množství lesa se může ročně bez újmy vymýtit a kolik vynesou jejich prodej. Mimo jiné se tu sledovaly i poplatky od čiháků (čihářů), kteří někde směli lovit ptáčky, které potom často prodávali pro kratochvíli v klíčkách na trzích apod. Jsou tu také vyznačeny již zmíněné honitby. Některé lesy byly zvláště vyhrazeny jako zdroj dřeva používaného při stavbě a údržbě rybníků. Ostatně v souvislosti s fenoménem pardubického rybníkářství vybudovaného za Pernštejnů zmíníme, že mnoho rybníků se budovalo uprostřed lesů nebo na jejich okraji. Dostatek vhodných lesů na panství představuje jednu z podmínek úspěchu rybníkářského podnikání pánů z Pernštejna.

Pokud jde o vlastní Pardubice, „lesové Pardubičty“ se rozkládaly východně od Chrudimky – od Pardubiček a Nemošic směrem k Černé za Bory a dále až podél Loučné; navazovaly potom (někde na čáře Veska, Zminný, Počaply) na „lesy Sezemske“. Na severu se tento lesní komplex táhl až k Haldě a začínal za městem od vesnice Bukoviny (zaniklá obec, jež stála zhruba někde v místech u Židova). V tomto lesním komplexu Lesů Pardubických bylo Pernštejnů vybudováno také několik rybníků napojených na kanál Haldy: z těch velkých Nový Pardubický a Spoil, z menších Staročernský (Staročenský) a Novočernský, Bukovský (Bukovinský), Studánka, Stříbrnej, Strýc. Zalesněno bylo také území podél Labe (vesměs porosty dubů). Větší lesy se nacházely na pravém břehu směrem ke Starému Hradišti, u Rosic n. L. a dále, na druhé straně Labe se rozkládaly mezi Pardubicemi a Svítkovem a na jihu až k Jesenčanům, Popkovicím, Čivčicím a dále.

Které lesní plochy někdy v té době patřily přímo Pardubicím, není zatím zcela jasné. Určitě se jednalo o porosty podél Chrudimky a bezprostředně u východního konce města. Pardubice potřebovaly především palivové dříví, větší část ostatního dřeva (hlavně stavební) se kupovalo nebo dostávalo darem z panských lesů. Velká změna nastala

v letech 1531 až 1538. Tehdy město získalo se souhlasem vrchnosti území třech zanikajících vesnic. Na východě již zmíněnou Bukovinu a sousední Lhotku, na západě vesnici Přerov. Ta stála zhruba v místech dnešního areálu továrny Paramo a jeho širším okolí. Tím se výrazně zvětšil katastr města, měšťané měli více potřebných pastvin a polí, ale především výrazně větší plochu lesů. V dochovaných „městských počtech“ (tj. roční vyúčtování hospodaření městské rady) potom nalézáme četné údaje o mýcení „lesa na straně přerovské“ a „lesa na straně bukovinské“. Pro představu namátkou uvedme, že za rok 1684 se tu vytěžilo asi 2,5 tisíce m³ vesměs palivového dřeva.

Od konce 18. stol. nastávají obecně velké proměny lesů u nás. Stát prosazuje uvědomělé (regulované) hospodaření v lesích; o málo později se také začal zvyšovat podíl jehličnatých stromů. Lesní plocha ovšem více a více ustupuje osídlení. V přerovských a bukovinských lesích začali jejich správu řídit městem placení odborně školení hajní s dalším personálem.

Od počátku 19. stol. se s romantickým obdivem k historii a přírodě stávají lesy také cílem výletů obyvatel ke studánkám a malebným zákoutím. V Čechách se poté rodil též fenomén houbaření. V Pardubicích se postupně vžil název Zelenobranská dubina pro lesy na straně přerovské a Bělábranská dubina pro lesy na straně bukovinské. Frekventovaná bývala zvláště Zelenobranská dubina, kde se u tam postavené letní restaurace např. konávala hojně navštěvovaná společenská akce a studentská veselice při ukončení školního roku (začínala průvodem městem od budovy reálky) – obdoba majálesů. A také řada jiných akcí. Po založení továrny na zpracování minerálních olejů David Fanto a synové (1889) ustupoval čím dál více les a s tím i jeho atraktivita pro výletníky. Zájem se přesunul k Bělábranské dubině. Také tam u hájovny vznikla letní restaurace, cíl nesčetných výletů mnoha generací Pardubáků. I tu ale s ústupem lesa a proměnami životního stylu zájem postupně klesal (zhruba po polovině 20. stol.). Neuspěl ani pokus z přelomu 20. a 21. stol. výrazněji oživit zmíněnou restauraci Bělábranské dubiny. Zelenobranská i Bělábranská dubina přitom stále ještě čekají na podrobnější historickou práci, a to i z hlediska vývoje obou lesních komplexů.

František Šebek

